

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 2.3.2016.
COM(2016) 107 final

2016/0060 (CNS)

Prijedlog

UREDBE VIJEĆA

o nadležnosti, mjerodavnom pravu te priznavanju i izvršenju odluka koje se odnose na imovinske posljedice registriranih partnerstava

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

1.1. Opći kontekst

Člankom 67. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije propisano je da Unija predstavlja područje slobode, sigurnosti i pravde s poštovanjem temeljnih prava i različitih pravnih sustava i tradicija država članica. Stavkom 4. tog članka utvrđuje se da Unija olakšava pristup pravosuđu, posebice putem načela uzajamnog priznavanja sudskih i izvansudskih odluka u građanskim predmetima. U članku 81. Ugovora izričito se upućuje na mjere čiji je cilj osigurati „uzajamno priznavanje i izvršenje presuda i odluka u izvansudskim predmetima među državama članicama” i „usklađenost pravila država članica koja se primjenjuju u vezi sa sukobom zakonâ i sukobom nadležnosti”. Na toj su osnovi već doneseni mnogi instrumenti, posebno Uredba (EZ) br. 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1347/2000. Međutim, ni jednim od tih instrumenata nisu obuhvaćene imovinske posljedice registriranih partnerstava.

Programom za uzajamno priznavanje odluka u građanskim i trgovačkim stvarima, koji je Vijeće donijelo 30. studenoga 2000.¹, predviđena je izrada nacrtâ zakonodavstva o sudskoj nadležnosti te o priznavanju i izvršenju odluka u pogledu „imovinskih prava koja proizlaze iz bračnog odnosa i imovinskih posljedica rastave nevjenčanog para”. Haškim programom² koji je Europsko vijeće donijelo 4. i 5. studenoga 2004. provedba programa uzajamnog priznavanja utvrđena je kao glavni prioritet, a Komisija je pozvana da dostavi Zelenu knjigu o „sukobima zakona u stvarima koje se odnose na režime bračne stečevine, uključujući pitanje nadležnosti i uzajamnog priznavanja” te je istaknuta potreba donošenja takvog zakonodavstva do 2011.

U Stockholmskom programu koji je Europsko vijeće donijelo 11. prosinca 2009. isto se tako navodi da bi uzajamno priznavanje trebalo proširiti na režime bračne stečevine i imovinske posljedice rastave nevjenčanih parova.

U „Izvješću o građanstvu EU-a za 2010.: uklanjanje prepreka za ostvarivanje prava građana EU-a” koje je doneseno 27. listopada 2010.³ Komisija je nesigurnost u vezi s imovinskim pravima međunarodnih parova prepoznala kao jednu od glavnih prepreka s kojima se suočavaju građani EU-a u svakodnevnom životu kada pokušavaju prekogranično ostvariti prava koja im je dodijelio EU. Kako bi to ispravila, Komisija je najavila da će 2011. donijeti zakonodavni prijedlog na temelju kojeg će međunarodni parovi (vjenčani parovi ili registrirani partneri) lakše saznati koji je sud nadležan i koje je pravo mjerodavno za njihova imovinska prava.

Komisija je 16. ožujka 2011. donijela prijedlog⁴ Uredbe Vijeća o nadležnosti i mjerodavnom pravu te priznavanju i izvršenju odluka u stvarima koje se odnose na režime bračne stečevine i prijedlog⁵

---

¹ SL L 12, 15.1.2001., str. 1.

² SL L 53, 3.3.2005., str. 1.

³ COM(2010) 603.

⁴ COM(2011) 126.

⁵ COM(2011) 127.

Uredbe Vijeća o nadležnosti, mjerodavnom pravu te priznavanju i izvršenju odluka o imovinskim posljedicama registriranih partnerstava⁶.

Pravna osnova za predložene uredbe Vijeća bio je članak 81. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Prijedlozi su se odnosili na pravosudnu suradnju u građanskim stvarima kojima su bili obuhvaćeni „elementi povezani s obiteljskim pravom”. Vijeće na temelju te pravne osnove jednoglasno nakon savjetovanja s Europskim parlamentom donosi mjere. Europski parlament dostavio je svoje mišljenje 10. rujna 2013.⁷

Radna skupina Vijeća o građanskim stvarima (režimi bračne stečevine i imovinske posljedice registriranih partnerstava) raspravljala je o prijedlozima Komisije do kraja 2014. U prosincu 2014. Vijeće je odlučilo odobriti razdoblje za razmišljanje državama članicama koje su i dalje imale poteškoće; međutim, to razdoblje nije trebalo biti dulje od godinu dana. Vijeće je na sastanku održanom 3. prosinca 2015. zaključilo da se ne može postići jednoglasna odluka o donošenju prijedloga uredbi o režimima bračne stečevine i imovinskim posljedicama registriranih partnerstava i da stoga Unija kao cjelina ne može u razumnom roku ostvariti ciljeve suradnje u tom području. Vijeće je napomenulo i da je nekoliko država članica izrazilo spremnost da pozitivno razmotre uspostavljanje pojačane suradnje u stvarima obuhvaćenima prijedlozima.

Od prosinca 2015. do veljače 2016. 17 država članica⁸ uputilo je zahtjev Komisiji u kojem navode da žele uspostaviti uzajamnu pojačanu suradnju u području imovinskih režima međunarodnih parova, a posebno u području nadležnosti i mjerodavnog prava te priznavanja i izvršenja odluka u stvarima koje se odnose na režime bračne stečevine te nadležnosti, mjerodavnog prava, priznavanja i izvršenja odluka o imovinskim posljedicama registriranih partnerstava i u kojem od Komisije traže da u tu svrhu podnese prijedlog Vijeću.

Prijedlog Odluke Vijeća o odobrenju pojačane suradnje u području nadležnosti i mjerodavnog prava te priznavanja i izvršenja odluka o imovinskim režimima međunarodnih parova, kojom su obuhvaćene stvari koje se odnose na režime bračne stečevine i imovinske posljedice registriranih partnerstava; ovaj prijedlog Uredbe Vijeća o imovinskim posljedicama registriranih partnerstava i usporedni prijedlog Uredbe Vijeća o režimima bračne stečevine, kojima se provodi pojačana suradnja i koje je Komisija donijela istodobno, odgovor su Komisije na zahtjev 17 država članica (dalje u tekstu „države članice sudionice”). Prijedlog Odluke Vijeća sadržava detaljnu ocjenu pravnih uvjeta kojima je uređeno uvođenje pojačane suradnje te ocjenu prikladnosti uvođenja pojačane suradnje u području nadležnosti i mjerodavnog prava te priznavanja i izvršenja odluka o imovinskim režimima međunarodnih parova, kojom su obuhvaćene stvari koje se odnose na režime bračne stečevine i imovinske posljedice registriranih partnerstava.

1.2. Razlozi za prijedlog i ciljevi prijedloga

Zbog sve veće mobilnosti osoba na području bez unutarnjih granica došlo je do znatnog povećanja broja parova, u kojem god obliku, koje čine državljani različitih država članica koji žive u državi članici koja nije njihova ili stječu imovinu u više država članica. U studiji koju je 2003. proveo

---

⁶ U skladu s člancima 1. i 2. Protokola o stajalištu Danske koji je priložen Ugovorima, Danska nije sudjelovala u donošenju predložene Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje. U skladu s člancima 1. i 2. Protokola o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske koji je priložen Ugovorima, Irska i Ujedinjena Kraljevina nisu poslale obavijest da žele sudjelovati u donošenju i primjeni predložene Uredbe.

⁷ A7-0253/2013

⁸ Švedska, Belgija, Grčka, Hrvatska, Slovenija, Španjolska, Francuska, Portugal, Italija, Malta, Luksemburg, Njemačka, Češka, Nizozemska, Austrija, Bugarska i Finska.

konzorcij ASSER-UCL⁹ navedeno je da je broj transnacionalnih parova unutar Unije velik te su prikazane praktične i pravne poteškoće s kojima se takvi parovi suočavaju u svakodnevnom upravljanju svojom imovinom i pri podjeli imovine nakon rastave para ili smrti jednog od članova para. Iako je brak najuobičajeniji oblik povezivanja, pojavili su se novi oblici zajednice, uključujući registrirano partnerstvo, u kojima dvije osobe u stabilnom odnosu formalno registriraju svoju zajednicu pred javnim tijelom. Poteškoće s kojima se suočavaju parovi u registriranom partnerstvu često proizlaze iz velikih razlika među mjerodavnim pravilima kojima su uređeni imovinski učinci takvih zajednica u materijalnom pravu i međunarodnom privatnom pravu.

Zbog značajki prema kojima se razlikuju registrirana partnerstva i brak te zbog različitih pravnih posljedica proizišlih iz tih oblika zajednice, Komisija predstavlja dva odvojena prijedloga uredbi: prvi je prijedlog Uredbe o nadležnosti i mjerodavnom pravu te priznavanju i izvršenju odluka o imovinskim posljedicama registriranih partnerstava, a drugi je prijedlog Uredbe o nadležnosti i mjerodavnom pravu te priznavanju i izvršenju odluka u stvarima koje se odnose na režime bračne stečevine. Ta su dva prijedloga provedbene mjere za pojačanju suradnju uspostavljenu u području nadležnosti i mjerodavnog prava te priznavanja i izvršenja odluka o imovinskim režimima međunarodnih parova, kojima su obuhvaćene stvari koje se odnose na režime bračne stečevine i imovinske posljedice registriranih partnerstava.

Svrha je ovog prijedloga uspostavljanje jasnog pravnog okvira Europske unije za utvrđivanje nadležnosti i prava mjerodavnog za imovinske posljedice registriranih partnerstava te olakšavanje optjecaja odluka i isprava s tim u vezi među državama članicama.

2. REZULTATI SAVJETOVANJA – OCJENA UČINKA

Prije izrade prijedloga Komisije 2011. provedeno je široko savjetovanje s državama članicama, drugim institucijama Unije i javnošću. Nakon studije iz 2003. Komisija je 17. srpnja 2006. objavila Zelenu knjigu o sukobima zakona u stvarima koje se odnose na režime bračne stečevine¹⁰, uključujući pitanje nadležnosti i uzajamnog priznavanja, nakon čega je pokrenuto široko savjetovanje o toj temi. Komisija je osnovala skupinu stručnjaka, PRM/III, čiji je cilj bilo sastaviti prijedlog. Skupina se sastojala od stručnjaka koji su predstavljali različite zainteresirane profesije i različite europske pravne tradicije. Sastala se pet puta u razdoblju od 2008. do 2010. Komisija je 28. rujna 2009. održala i javno savjetovanje koje je uključivalo stotinjak sudionika. Na raspravama je potvrđena potreba za instrumentom na razini EU-a u tom području kojim bi se posebno obuhvatili mjerodavno pravo, nadležnost, priznavanje i izvršenje odluka. Dana 23. ožujka 2010. održan je sastanak s nacionalnim stručnjacima na kojem se raspravljalo o glavnim ciljevima prijedloga u izradi. Naposljetku, Komisija je provela zajedničku studiju učinka za prijedloge uredbi o imovinskim posljedicama registriranih partnerstava i režimima bračne stečevine.

Dva nova prijedloga koji se odnose na režime bračne stečevine i imovinske posljedice registriranih partnerstava sadržavaju rješenja koja su slična onima iz prijedloga iz 2011., uzimajući pritom u obzir rasprave Vijeća i Europskog parlamenta do kraja 2015.

---

⁹ Konzorcij ASSER-UCL, *Studija u području komparativnog prava u pogledu pravila kojima su uređeni sukobi nadležnosti i sukobi zakona o režimima bračne stečevine te provedbe imovinskih pitanja rastave nevjenčanih parova u državama članicama.*

¹⁰ Vidjeti: http://europa.eu.int/comm/justice_home/doc_centre/civil/studies/doc_civil_studies_en.htm
COM(2006) 400.

3. PRAVNI ELEMENTI PRIJEDLOGA

3.1. Pravna osnova

Pravna je osnova ovog prijedloga članak 81. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, kojim se Vijeću dodjeljuje ovlast za donošenje mjera koje se odnose na obiteljsko pravo s prekograničnim implikacijama, pri čemu Vijeće odlučuje jednoglasno i nakon savjetovanja s Europskim parlamentom.

Kao i u slučaju režima bračne stečevine, imovinski odnosi između registriranih partnera te između partnera i trećih osoba proizlaze iz prethodnog postojanja registriranog partnerstva. Imovinske posljedice registriranih partnerstava nastaju registracijom partnerstva, kao što režim bračne stečevine nastaje brakom, i prestaju s raskidom partnerstva. Registracijom partnerstva pred javnim tijelom partneri uspostavljaju stabilan i pravno priznat odnos. Većina država članica koja ima pravne odredbe o partnerstvu učinila je pravila što je moguće sličnijima onima o braku.

Cilj je ovog prijedloga uspostavljanje sveobuhvatnog skupa pravila međunarodnog privatnog prava mjerodavnog za imovinske posljedice registriranih partnerstava. On se stoga odnosi na pitanja nadležnosti i mjerodavnog prava te priznavanja i izvršenja odluka koje se odnose na imovinske posljedice registriranog partnerstva. Predložena pravila odnose se samo na prekogranične slučajeve. Stoga je ispunjen zahtjev u vezi s prekograničnošću iz članka 81. stavka 3. Ovaj prijedlog odnosi se samo na imovinske posljedice registriranog partnerstva i njime se ne definira institut registriranog partnerstva niti se nameće priznavanje registriranog partnerstva u drugoj državi članici.

3.2. Načelo supsidijarnosti

Ciljevi prijedloga mogu se ostvariti samo donošenjem zajedničkih pravila o imovinskim posljedicama registriranih partnerstava, pravila koja moraju biti jednaka u svim državama članicama sudionicama kako bi se građanima osigurala pravna sigurnosti i predvidivost. Jednostrano djelovanje država članica stoga bi bilo protivno tom cilju. U tom kontekstu ne primjenjuju se nikakvi međunarodni sporazumi osim Konvencije o priznavanju registriranih partnerstava od 5. rujna 2007. Međunarodne komisije za građanska stanja. Međutim, tom je Konvencijom obuhvaćeno samo priznavanje partnerstva i ona nije stupila na snagu te se stoga njome vjerojatno ne nude rješenja potrebna s obzirom na razmjere problema koji se rješavaju ovim prijedlogom, što se pokazalo studijom učinka i javnim savjetovanjem. S obzirom na prirodu i razmjere problema koje su imali građani Unije, ciljevi prijedloga mogu se ostvariti samo na razini Unije.

3.3. Načelo proporcionalnosti

Prijedlog je u skladu s načelom proporcionalnosti jer je strogo ograničen na ono što je nužno za ostvarivanje njegovih ciljeva. Njime se ne pokušava uskladiti materijalno pravo država članica koje se odnosi na imovinske elemente registriranih partnerstava i on nema utjecaja na to kako države članice oporezuju likvidaciju imovine registriranih partnerstava. Ovaj prijedlog ne uključuje nikakva financijska ili administrativna opterećenja za građane i uključuje samo vrlo ograničeno dodatno opterećenje za nacionalna tijela.

3.4. Utjecaj na temeljna prava

U skladu sa strategijom za učinkovitu provedbu Povelje o temeljnim pravima u Europskoj uniji¹¹, Komisija je provjerila usklađenost prijedloga s pravima iz Povelje.

Njime se ne utječe na pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života ni na pravo na stupanje u brak i osnivanje obitelji u skladu s nacionalnim pravima, kako je predviđeno člancima 7. i 9. Povelje.

Ojačano je pravo na vlasništvo iz članka 17. Povelje. Predvidivošću prava mjerodavnog za cjelokupnu imovinu para zapravo će se partnerima omogućiti potpunije ostvarivanje imovinskih prava.

Komisija je provjerila i usklađenost prijedloga s člankom 9. Povelje o pravu na osnivanje obitelji u skladu s nacionalnim pravom te s člankom 21. Povelje kojim se zabranjuje svaka diskriminacija.

Naposljetku, prijedlogom bi se povećao pristup građana pravosuđu u EU-u, posebno za registrirana partnerstva. Njime bi se olakšala provedba članka 47. Povelje, kojim se jamči pravo na učinkoviti pravni lijek i na pravično suđenje. Uspostavljanjem objektivnih kriterija za utvrđivanje nadležnog suda mogu se izbjeći paralelni postupci i prenatrpane žalbe najaktivnije stranke.

3.5. Izbor instrumenta

S obzirom na potrebu za pravnom sigurnošću i predvidivošću, traže se jasna i jedinstvena pravila te zahtijeva zakonodavstvo u obliku uredbe. Predložena pravila o nadležnosti i mjerodavnom pravu te slobodnom optjecaju odluka utvrđena su jasno i detaljno te nije potreban njihov prijenos u nacionalno pravo. Ciljevi pravne sigurnosti i predvidivosti bili bi ugroženi ako bi države članice imale diskrecijsko pravo u pogledu provedbe pravila.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN, POJEDNOSTAVNENJE I USKLAĐENOST S DRUGIM POLITIKAMA UNIJE

4.1. Utjecaj na proračun

Prijedlog neće imati učinak na proračun Unije.

4.2. Pojednostavnjenje

Usklađivanjem pravila o nadležnosti u velikoj će se mjeri pojednostavniti postupci tako što će se omogućiti utvrđivanje suda nadležnog za rješavanje imovinskih posljedica registriranih partnerstava na temelju zajedničkih pravila. Ako se nadležnost sudova koji rješavaju prestanak partnerstva ili predmet nasljeđivanja nakon smrti jednog od partnera uz primjenu postojećeg zakonodavstva EU-a proširi na povezane postupke u vezi s imovinskim posljedicama partnerstva, građanima će biti omogućeno da isti sud rješava sve elemente njihova slučaja.

Usklađivanjem pravila o sukobima zakona znatno će se pojednostavniti postupci jer će se utvrditi mjerodavno pravo na temelju jedinstvenog skupa pravila kojima se zamjenjuju različita nacionalna pravila o sukobima zakona država članica sudionica.

Naposljetku, predloženim pravilima o priznavanju i izvršenju sudskih odluka olakšat će se kretanje građana između različitih država članica.

---

¹¹ Komunikacija Komisije, COM(2010) 573 od 19.10.2010.

4.3. Usklađenost s drugim politikama Unije

Ovaj je prijedlog dio nastojanja Komisije da se uklone prepreke s kojima se građani Unije suočavaju u svakodnevnom životu kada pokušavaju ostvariti prava koja im je dodijelio EU, kako je istaknuto u prethodno navedenom Izvješću o građanstvu EU-a za 2010.

5. PRIMJEDBE KOJE SE ODOSE NA ČLANKE

5.1. Poglavlje I.: Područje primjene i definicije

Članak 1.

Pojam „imovinske posljedice registriranih partnerstava” mora se tumačiti samostalno, pri čemu se u obzir moraju uzeti razmatranja koja se odnose na svakodnevno upravljanje imovinom partnera i likvidaciju imovine kao posljedicu rastave para ili smrti jednog od partnera.

Kako bi se odredila područja koja će biti obuhvaćena, pokazalo se poželjnim da se izradi sveobuhvatan popis stvari koje će biti izuzete iz Uredbe. Stoga, stvari koje su već obuhvaćene postojećim uredbama EU-a, kao što su obveze uzdržavanja¹², posebno između partnera, i stvari proizišle iz prava o nasljeđivanju¹³, izuzete su iz područja primjene Uredbe.

Uredba nema utjecaja na postojanje ili valjanost registriranog partnerstva u skladu s nacionalnim pravom ili na priznavanje u jednoj državi članici partnerstva koje je registrirano u drugoj državi članici. Ona nema utjecaja ni na pitanja socijalne sigurnosti ili prava na mirovinu u slučaju raskida ili poništenja registriranog partnerstva.

Uredba se ne odnosi na prirodu stvarnih prava povezanih s imovinom, klasifikaciju imovine i prava ili utvrđivanje prvenstva nositelja takvih prava.

Iz područja primjene Uredbe izuzeti su i zahtjevi za upis u zemljišne knjige i učinci upisa ili neupisa u njih.

Članak 3.

Radi usklađivanja i kako bi se olakšali razumijevanje i jedinstvena primjena, neke definicije pojmova koji se pojavljuju u ovoj Uredbi zajedničke su Uredbi i drugim važećim instrumentima EU-a.

Imovinske posljedice registriranih partnerstava koje su jedini predmet ove Uredbe posebno su definirane tako da su ograničene na postojeće imovinske odnose između partnera te između partnera i trećih osoba proizišle iz institucionaliziranog odnosa uspostavljenog registracijom partnerstava.

Predložena definicija „suda” uključuje tijela i pravne stručnjake (kao što su javni bilježnici) koji izvršavaju pravosudne funkcije i postupaju u skladu s ovlastima koje im je delegirao sud, tako da se njihove odluke smatraju sudskim odlukama u smislu priznanja i izvršenja u državi članici koja nije država članica u kojima su donesene.

---

¹² Uredene Uredbom (EZ) br. 4/2009, SL L 7, 10.1.2009., str. 1.

¹³ Uredene Uredbom (EU) br. 650/2012, SL L 201, 27.7.2012., str. 107.

5.2. Poglavlje II.: Nadležnost

Pravni postupci koji se odnose na imovinske posljedice registriranih partnerstava često proizlaze iz likvidacije imovine nakon prestanka postojanja para kao rezultat smrti jednog od partnera ili njihove rastave ili raskida ili poništenja registriranog partnerstva.

Cilj je ove Uredbe građanima omogućiti da njihove različite povezane postupke rješavaju sudovi iste države članice. U tom je smislu ova Uredba namijenjena osiguravanju usklađenosti pravila o utvrđivanju nadležnosti sudova koji su pozvani rješavati imovinske elemente registriranih partnerstava s postojećim pravilima drugih instrumenata Unije, a posebno koncentraciji nadležnosti za imovinske režime u državi članici čiji sudovi rješavaju nasljeđivanje partnera ili raskid ili poništenje registriranog partnerstva.

Članak 4.

Kako bi se osiguralo da u slučaju smrti jednog od partnera nadležni sud može rješavati nasljeđivanje umrlog partnera i likvidaciju imovine registriranog partnerstva, ovim se člankom predviđa da bi sud nadležan za nasljeđivanje u skladu s pravilima iz Uredbe (EU) br. 650/2012 trebao biti nadležan i za donošenje odluke o likvidaciji imovinskog režima registriranog partnerstva u vezi s nasljeđivanjem.

Članak 5.

Slično tome, sud države članice koji rješava raskid ili poništenje registriranog partnerstva trebao bi, ako su partneri s time suglasni, odlučivati i o likvidaciji imovine registriranog partnerstva proizišloj iz raskida ili poništenja registriranog partnerstva.

Članci 6. i 7.

Člankom 6. također su predviđena pravila o nadležnosti koja će se primjenjivati ako stvari koje se odnose na imovinski režim registriranog partnerstva nisu povezane s postupcima u vezi s nasljeđivanjem ili raskidom ili poništenjem registriranog partnerstva (na primjer, ako partneri žele promijeniti imovinski režim svojeg registriranog partnerstva). Na popisu poveznica redoslijedom će biti određene države članice čiji su sudovi nadležni za rješavanje postupaka koji se odnose na imovinske posljedice registriranog partnerstva.

Predloženi kriteriji uključuju zajedničko uobičajeno boravište partnera, njihovo posljednje zajedničko uobičajeno boravište ako jedan od partnera još tamo boravi ili uobičajeno boravište tuženika. Ti široko primijenjeni kriteriji često se poklapaju s lokacijom imovine partnera. Drugi je kriterij zajedničko državljanstvo partnera, a zadnji je kriteriji država članica u kojoj je uspostavljeno registrirano partnerstvo.

U takvim bi slučajevima, u cilju jačanja predvidivosti i slobode odabira za supružnike, člankom 7. partnerima bilo omogućeno i da se slože s time da bi sudovi koji bi trebali rješavati stvari koje se odnose na njihov imovinski režim trebali biti sudovi države članice čije se pravo primjenjuje na imovinske posljedice registriranog partnerstva ili sudovi države članice u kojoj je uspostavljeno registrirano partnerstvo.

Članak 9.

Iznimno, nadležni sud države članice može odbiti nadležnost ako nacionalnim pravom njegove države članice nije predviđen institut registriranog partnerstva. Kako bi se u takvim slučajevima

partnerima osigurao pristup pravosuđu, partneri se mogu dogovoriti da će o postupcima odlučivati sudovi države članice čije se pravo primjenjuje na imovinske posljedice registriranog partnerstva ili sudovi države članice u kojoj je uspostavljeno registrirano partnerstvo. U protivnom, kriterijima utvrđenima u članku 5. odredit će se država članica čiji bi sudovi trebali odlučivati o stvari.

U svakom slučaju, nadležni sud države članice neće moći odbiti takvu nadležnost ako je registrirano partnerstvo partnera raskinuto ili poništeno i ako se taj raskid ili poništenje mogu priznati u državi članici suda.

Članak 10.

Ako ni jedna država članica nije nadležna za primjenu prethodnih članaka, ovim se člankom partnerima i zainteresiranim trećim osobama osigurava pristup pravosuđu pred sudovima države članice u kojoj jedan partner ili oba partnera imaju nepokretnu imovinu. U tim slučajevima sudovi će odlučivati samo o nepokretnoj imovini koja se nalazi u toj državi članici.

5.3.   Poglavlje III.: Mjerodavno pravo

Članak 20.

Pravo koje će biti mjerodavno za stvari koje se odnose na imovinske posljedice registriranog partnerstva može biti pravo države članice ili pravo države koja nije članica EU-a.

Članak 21.

U Uredbi se predlaže opcija jednog sustava: sva imovina partnera, bez obzira na njezinu prirodu (pokretna ili nepokretna) i lokaciju, podlijevat će istom pravu, odnosno pravu mjerodavnom za imovinski režim registriranog partnerstva.

Nepokretna imovina zauzima posebno mjesto u imovini parova i jedna od mogućih opcija bila bi da se na nju primjenjuje pravo države u kojoj se nalazi (*lex situs*), čime bi se omogućila podjela prava mjerodavnog za imovinski režim registriranog partnerstva. Međutim, to rješenje uključuje puno poteškoća, posebno u pogledu likvidacije imovine registriranog partnerstva, jer bi ono za posljedicu imalo nepoželjnu fragmentaciju jedinstva imovine registriranog partnerstva (dok bi obveze ostale u okviru jednog sustava) i primjenu različitih propisa na različitu imovinu u okviru imovinskog režima registriranog partnerstva. Stoga se ovom Uredbom predviđa da će se pravo mjerodavno za imovinu registriranog partnerstva, bez obzira na to jesu li ga odabrali partneri ili je, ako ne postoji mogućnost takvog izbora, ono utvrđeno na temelju drugih odredbi, primjenjivati na svu imovinu para, pokretnu i nepokretnu, bez obzira na njezinu lokaciju.

Članak 22.

Tijekom savjetovanja postignut je široki konsenzus o tome da se supružnicima dodijeli određeni stupanj slobode u odabiru prava mjerodavnog za njihov režim bračne stečevine kako bi im se olakšalo upravljanje vlastitom imovinom. Mogućnost odabira prava mjerodavnog za imovinski režim registriranog partnerstva trebalo bi jednako tako primjenjivati i na registrirane partnere. Tu bi opciju trebalo jasno urediti kako bi se spriječio odabir prava koje je u vrlo maloj mjeri povezano sa stvarnom situacijom ili poviješću para: stoga odabrano pravo mora biti pravo uobičajenog boravišta ili državljanstva partnera ili budućih partnera ili jednog od njih ili pravo države u kojoj je uspostavljeno registrirano partnerstvo.

Uz mogućnost da partneri odaberu mjerodavno pravo u trenutku uspostavljanja registriranog partnerstva, tim se člankom predviđa mogućnost takvog odabira poslije. Slično tome, partneri koji su odabrali mjerodavno pravo u trenutku uspostavljanja registriranog partnerstva mogu se poslije odlučiti za promjenu mjerodavnog prava. Ako se partneri odluče za promjenu prava mjerodavnog za njihov imovinski režim, mogu odabrati samo jedno od prava koja su im bila na raspolaganju za odabir u trenutku uspostavljanja registriranog partnerstva.

Mjerodavno pravo može se promijeniti samo dobrovoljno. Radi izbjegavanja pravne nesigurnosti, ovom se Uredbom ne predviđa automatska promjena mjerodavnog prava bez izričite suglasnosti partnera s takvom promjenom ili bez obavješćivanja partnera.

Nadalje, kako bi se spriječili nepoželjni učinci promjene prava mjerodavnog za imovinski režim registriranog partnerstva za partnere, takva promjena proizvodi učinke samo u budućnosti, osim ako se partneri odluče za njezinu retroaktivnu primjenu.

Zaštićena su prava trećih osoba čiji interesi mogu biti dovedeni u pitanje promjenom prava mjerodavnog za imovinske posljedice registriranog partnerstva: Uredbom se predviđa da učinci retroaktivne promjene prava mjerodavnog za imovinske posljedice registriranog partnerstva ne mogu imati negativan učinak na prava trećih osoba.

Članci 23. do 25.

Ovim se odredbama utvrđuju pravila o postupcima koje partneri slijede pri odabiru mjerodavnog prava i dogovoru o imovinskom režimu na temelju sporazuma o stečevini partnerstva.

Članak 26.

Ako partneri ne odaberu pravo mjerodavno za imovinski režim registriranog partnerstva, važno je da u državama članicama sudionicama postoje zajednička pravila na temelju kojih se utvrđuje mjerodavno pravo ako o odabiru nisu odlučili partneri. Mjerodavno pravo bit će pravo države u kojoj je uspostavljeno registrirano partnerstvo. Međutim, jedan od partnera može iznimno od suda zatražiti da mjerodavno pravo bude pravo države u kojoj su partneri imali svoje posljednje zajedničko uobičajeno boravište.

Članci 27. i 28.

U Uredbi se navode određene stvari koje će biti uređene pravom mjerodavnim za imovinske posljedice registriranog partnerstva. Takve stvari uključuju likvidaciju imovine i učinke imovinskih posljedica registriranog partnerstva na odnose između partnera i treće osobe. Međutim, kako bi se zaštitila prava trećih osoba, Uredbom se predviđa da se partner ne može pozvati na mjerodavno pravo protiv treće osobe u sporu, osim ako je treće osoba znala ili trebala znati za pravo mjerodavno za imovinske posljedice registriranog partnerstva. U Uredbi se navode slučajevi u kojima će se smatrati da je treća osoba znala ili trebala znati za mjerodavno pravo kojim su uređene imovinske posljedice registriranog partnerstva.

Članak 29.

Kako bi se u obzir uzela nacionalna pravila o zaštiti obiteljskog doma, ovom se odredbom državi članici omogućuje odbijanje primjene stranog prava u korist vlastitog. U skladu s tim, kako bi zaštitila obiteljski dom, država članica u kojoj se dom nalazi može primijeniti vlastita pravila za zaštitu obiteljskog doma. Iznimno, ta država članica može primijeniti svoje pravo na sve osobe koje žive na njezinu državnom području umjesto uobičajenog mjerodavnog prava ili prava mjerodavnog za sporazum o stečevini partnerstva sklopljen u drugoj državi članici.

5.4. Poglavlje IV.: Priznavanje, izvršivost i izvršenje

Predloženom Uredbom predviđa se slobodan optjecaj odluka, javnih isprava i sudskih nagodbi u vezi s imovinskim posljedicama registriranih partnerstava. Njome će se stoga uvesti uzajamno priznavanje na temelju uzajamnog povjerenja proizišlog iz integracije država članica unutar Unije.

Taj slobodan optjecaj bit će u obliku ujednačenog postupka za priznavanje i izvršenje presuda, javnih isprava i pravnih transakcija koje potječu iz druge države članice. Tim se postupkom zamjenjuju nacionalni postupci koji su trenutačno na snazi u različitim državama članicama. Razlozi za nepriznavanje ili odbijanje izvršenja jednako su tako usklađeni na razini Unije ili su svedeni na apsolutni minimum. Njima se zamjenjuju različiti i često širi razlozi koji trenutačno postoje na nacionalnoj razini.

Odluke

Predložena pravila o priznavanju i izvršenju presuda u skladu su s onima sadržanima u Uredbi br. 650/2012 o nasljeđivanju. Njima se stoga upućuje na postupak egzekviture utvrđen u toj Uredbi. To znači da će svaku odluku države članice druge države članice priznati bez posebnog postupka i da će za izvršenje takve odluke u drugoj državi članici podnositelji zahtjeva morati slijediti ujednačeni postupak u državi članici izvršenja kako bi se proglasila izvršivost. Postupak je jednostran i u početku ograničen na provjeru isprava. Tek u kasnijoj fazi, ako tuženik uloži prigovor, sudac će razmotriti moguće razloge odbijanja. Time se nudi odgovarajuća zaštita prava tuženika.

Ta su pravila veliki korak naprijed u odnosu na sadašnju situaciju. Trenutačno su priznavanje i izvršenje presuda uređeni nacionalnim pravom država članica ili dvostranim sporazumima između nekih država članica. Postupci koje treba slijediti razlikuju se ovisno o dotičnim državama članicama, kao i isprave potrebne za proglašenje izvršivosti te razlozi na temelju kojih se mogu odbiti strane presude.

Kako je prethodno objašnjeno, ova je Uredba prvi korak u području imovinskih posljedica registriranih partnerstava i odnosi se na obiteljsko pravo (vidjeti točku 3.1.). S obzirom na njezine posebne okolnosti, slobodan optjecaj presuda podliježe postupku egzekviture. Međutim, uklanjanje posrednih postupaka (egzekviture) moglo bi se, kao i u drugim područjima, razmatrati u kasnijoj fazi koja slijedi nakon ocjene primjene pravila ove Uredbe i razvoja pravosudne suradnje u području imovinskih posljedica registriranih partnerstava.

Akti tijela koja svoje ovlasti izvršavaju delegiranjem u skladu s definicijom suda iz članka 2. ove Uredbe tretirat će se kao sudske odluke te će stoga biti obuhvaćeni odredbama o priznavanju i izvršenju iz ovog poglavlja.

Javne isprave

S obzirom na praktičnu važnost javnih isprava za imovinske posljedice registriranih partnerstava i kako bi se osigurala usklađenost ove Uredbe s ostalim instrumentima EU-a, ovom Uredbom trebalo bi osigurati njihovo prihvaćanje u svrhu njihova slobodnog optjecaja.

To prihvaćanje znači da će one imati jednaku dokaznu snagu u pogledu sadržaja isprave i činjenica sadržanih u njoj te jednaku pretpostavku vjerodostojnosti i izvršivosti kao i u zemlji podrijetla.

2016/0060 (CNS)

Prijedlog

UREDBE VIJEĆA

o nadležnosti, mjerodavnom pravu te priznavanju i izvršenju odluka koje se odnose na imovinske posljedice registriranih partnerstava

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 81. stavak 3.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta¹⁴,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹⁵,

u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Europska unija postavila je kao svoj cilj održavanje i razvoj Europske unije kao područja slobode, sigurnosti i pravde u kojem je osigurano slobodno kretanje osoba. Radi postupne

---

¹⁴ SL C [...], [...], str. [...].

¹⁵ SL C [...], [...], str. [...].

ustanove takvog područja, Unija treba donijeti mjere koje se odnose na pravosudnu suradnju u građanskim stvarima s prekograničnim implikacijama, posebno kada su one potrebne za pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta.

- (2) U skladu s člankom 81. stavkom 2. točkom (c) Ugovora o funkcioniranju Europske unije, takve mjere mogu uključivati mjere namijenjene osiguranju usklađenosti pravila koja su u državama članicama mjerodavna kod sukoba zakona i nadležnosti.
- (3) Na sastanku Europskog vijeća u Tampereu 15. i 16. listopada 1999. podržano je načelo uzajamnog priznavanja presuda i drugih odluka pravosudnih tijela kao kamena temeljca pravosudne suradnje u građanskim stvarima i pozvani su Vijeće i Komisija da donesu program mjera za provedbu tog načela.
- (4) Zajednički program mjera Komisije i Vijeća za provedbu načela uzajamnog priznavanja odluka u građanskim i trgovačkim stvarima¹⁶ donesen je 30. studenoga 2000. Tim su programom određene mjere usklađivanja kolizijskih pravila kao mjere kojima se olakšava uzajamno priznavanje odluka i predviđa izrada instrumenta u stvarima koje se odnose na režime bračne stečevine i imovinske posljedice rastave nevjenčanih parova.
- (5) Na sastanku Europskog vijeća u Bruxellesu 4. i 5. studenoga 2004. donesen je novi program naziva „Haški program: jačanje slobode, sigurnosti i pravde u Europskoj uniji”¹⁷. U okviru tog programa Vijeće je od Komisije zatražilo da predstavi Zelenu knjigu o sukobima zakona u stvarima koje se odnose na režime bračne stečevine, uključujući pitanje nadležnosti i uzajamnog priznavanja. U programu je istaknuta i potreba za donošenjem instrumenta u tom području.
- (6) Komisija je 17. srpnja 2006. donijela Zelenu knjigu o sukobima zakona u stvarima koje se odnose na režime bračne stečevine, uključujući pitanje nadležnosti i uzajamnog priznavanja¹⁸. Na temelju te Zelene knjige pokrenuta su široka savjetovanja o svim elementima poteškoća s kojima se suočavaju parovi u Europi kada je riječ o likvidaciji njihove zajedničke imovine i raspoloživim pravnim lijekovima. U Zelenoj knjizi rješavaju se i sva pitanja iz područja međunarodnog privatnog prava na koja nailaze parovi u zajednicama koje nisu brakovi, uključujući parove s registriranim partnerstvom, i pitanja specifična za njih.
- (7) Na sastanku u Bruxellesu 10. i 11. prosinca 2009. Europsko vijeće donijelo je novi višegodišnji program naziva „Stockholmski program – otvorena i sigurna Europa u službi i zaštiti građana”¹⁹. U tom je programu Europsko vijeće smatralo da bi uzajamno priznavanje trebalo proširiti na područja koja još nisu obuhvaćena, ali su ključna za svakodnevni život, na primjer imovinske posljedice rastave parova, uzimajući u obzir pravne sustave država članica, uključujući javni poredak (*ordre public*), i nacionalne tradicije u tom području.
- (8) U „Izvješću o građanstvu EU-a za 2010.: uklanjanje prepreka za ostvarivanje prava građana EU-a”, koje je doneseno 27. listopada 2010.²⁰, Komisija je najavila donošenje zakonodavnog prijedloga za uklanjanje prepreka slobodnom kretanju osoba, posebno poteškoća s kojima se suočavaju parovi pri upravljanju svojom imovinom ili njezinoj podjeli.

---

¹⁶ SL C 12, 15.1.2001., str. 1.

¹⁷ SL C 53, 3.3.2005., str. 1.

¹⁸ COM(2006) 400.

¹⁹ SL L 115, 4.5.2010., str. 1.

²⁰ COM(2010) 603.

- (9) Komisija je 16. ožujka 2011. donijela prijedlog²¹ Uredbe Vijeća o nadležnosti i mjerodavnom pravu te priznavanju i izvršenju odluka u stvarima koje se odnose na režime bračne stečevine i prijedlog²² Uredbe Vijeća o nadležnosti, mjerodavnom pravu te priznavanju i izvršenju odluka o imovinskim posljedicama registriranih partnerstava.
- (10) Vijeće je na sastanku održanom 3. prosinca 2015. zaključilo da se ne može postići jednoglasna odluka o donošenju prijedloga uredbi o režimima bračne stečevine i imovinskim posljedicama registriranih partnerstava i da stoga Unija kao cjelina ne može u razumnom roku ostvariti ciljeve suradnje u tom području.
- (11) Od prosinca 2015. do veljače 2016. Švedska, Belgija, Grčka, Hrvatska, Slovenija, Španjolska, Francuska, Portugal, Italija, Malta, Luksemburg, Njemačka, Češka, Nizozemska, Austrija, Bugarska i Finska uputili su zahtjeve Komisiji u kojima navode da žele uspostaviti uzajamnu pojačanu suradnju u području imovinskih režima međunarodnih parova, a posebno u području nadležnosti i mjerodavnog prava te priznavanja i izvršenja odluka u stvarima koje se odnose na režime bračne stečevine te nadležnosti i mjerodavnog prava te priznavanja i izvršenja odluka o imovinskim posljedicama registriranih partnerstava i u kojima od Komisije traže da s tim u vezi podnese prijedlog Vijeću.
- (12) Vijeće je [...] donijelo Odluku [...] o odobrenju pojačane suradnje u području nadležnosti i mjerodavnog prava te priznavanja i izvršenja odluka o imovinskim režimima međunarodnih parova, kojom su obuhvaćene stvari koje se odnose na režime bračne stečevine i imovinske posljedice registriranih partnerstava.
- (13) U skladu s člankom 328. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, pojačana je suradnja nakon njezine uspostave otvorena za sve države članice, podložno ispunjavanju svih uvjeta sudjelovanja utvrđenih odlukom o odobrenju. Također im je otvorena i u svakom drugom trenutku, pri čemu trebaju uz navedene uvjete prihvatiti i akte koji su u tom okviru već doneseni. Komisija i države članice koje sudjeluju u pojačanoj suradnji trebale bi osigurati poticanje što je moguće više država članica na sudjelovanje. Ova Uredba trebala bi biti u cijelosti obvezujuća i trebala bi se izravno primjenjivati samo u državama članicama sudionicama u skladu s Ugovorima.
- (14) U skladu s člankom 81. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, ova Uredba trebala bi se primjenjivati u okviru imovinskih posljedica registriranih partnerstava s prekograničnim implikacijama.
- (15) Kako bi se nevjenčanim parovima pružila pravna sigurnost u pogledu njihove imovine i kako bi im se ponudio određeni stupanj predvidivosti, sva bi pravila mjerodavna za imovinske posljedice registriranih partnerstava trebala obuhvatiti jednim instrumentom.
- (16) Način na koji su oblici zajednice koja nije brak predviđeni zakonodavstvima država članica razlikuje se od jedne države do druge, pri čemu bi trebalo razlikovati parove čija je zajednica institucionalno odobrena registracijom partnerstva pred javnim tijelom od parova koji de facto zajedno stanuju. Iako neke države članice imaju odredbe o takvim de facto zajednicama, njih bi trebalo razmatrati odvojeno od registriranih partnerstava, koja imaju službeni karakter na temelju kojeg se u obzir mogu uzeti njihove posebne značajke, i u zakonodavstvu Unije utvrditi pravila o tom predmetu. Za osiguravanje nesmetanog funkcioniranja unutarnjeg tržišta treba ukloniti prepreke slobodnom kretanju osoba koje su sklopile registrirano partnerstvo, a posebno prepreke zbog kojih takvi parovi nailaze na

---

²¹ COM (2011) 126.

²² COM (2011) 127.

poteškoće u upravljanju svojom imovinom i njezinoj podjeli. Kako bi se ostvarili ti ciljevi, ovom Uredbom trebalo bi objediniti odredbe o nadležnosti i mjerodavnom pravu te priznavanju ili, ovisno o slučaju, prihvaćanju, izvršivosti i izvršenju odluka, javnih isprava i sudskih nagodbi.

- (17) Uredbom bi trebalo obuhvatiti stvari proizišle iz imovinskih posljedica registriranih partnerstava. „Registrirano partnerstvo” trebalo bi ovdje definirati isključivo za potrebe ove Uredbe. Stvarni sadržaj pojma trebalo bi i dalje definirati nacionalnim pravom država članica. Ničime se u ovoj Uredbi ne bi trebalo obvezati državu članicu u čijem pravu nije poznat institut registriranog partnerstva da u svojem nacionalnom pravu predvidi taj institut.
- (18) Područje primjene ove Uredbe trebalo bi uključivati sve građanskopravne elemente imovinskih posljedica registriranih partnerstava, kako svakodnevno upravljanje imovinom partnera tako i njezinu likvidaciju, posebno kao posljedicu rastave para ili smrti jednog od partnera.
- (19) Ova se Uredba ne bi trebala primjenjivati na područja građanskog prava koja nisu imovinske posljedice registriranih partnerstava. Radi jasnoće, određeni broj pitanja za koja bi se moglo činiti da su povezana s imovinskim posljedicama registriranih partnerstava trebalo bi izričito izuzeti iz područja primjene ove Uredbe.
- (20) U skladu s tim, ova se Uredba ne bi trebala primjenjivati na pitanja opće pravne sposobnosti partnera; međutim, tim izuzećem ne bi trebalo obuhvatiti posebne ovlasti i prava ijednog ili obaju partnera u vezi s imovinom, bilo između njih ili u pogledu trećih osoba, jer bi te ovlasti i prava trebalo obuhvatiti područjem primjene Uredbe.
- (21) Ona se ne bi trebala primjenjivati na ostala prethodna pitanja kao što su postojanje, valjanost ili priznavanje registriranog partnerstva, koja su obuhvaćena nacionalnim pravom država članica, uključujući njihova pravila iz područja međunarodnog privatnog prava.
- (22) Budući da su obveze uzdržavanja između partnera uređene Uredbom (EZ) br. 4/2009 od 18. prosinca 2008. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršenju sudskih odluka te suradnji u stvarima koje se odnose na obvezu uzdržavanja²³, one bi trebale biti izuzete iz područja primjene ove Uredbe, kao i pitanja koja se odnose na nasljeđivanje umrlog partnera i koja su obuhvaćena Uredbom (EU) br. 650/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i prihvaćanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Europske potvrde o nasljeđivanju²⁴.
- (23) Pitanja prava na prijenos ili prilagodbu između partnera prava na starosnu ili invalidsku mirovinu, bez obzira na njihovu prirodu, koja su stečena tijekom registriranog partnerstva i na temelju kojih nije bio ostvaren dohodak od mirovine tijekom registriranog partnerstva, stvari su koje bi trebale ostati izuzete iz područja primjene ove Uredbe, uzimajući pritom u obzir posebne postojeće sustave država članica. Međutim, takvo izuzeće trebalo bi i dalje strogo tumačiti. Stoga bi ovom Uredbom trebalo posebno urediti pitanje klasifikacije mirovinskih sredstava, iznosa koji su već plaćeni jednom partneru tijekom registriranog partnerstva i moguće nadoknade koje bi se odobrile u slučaju da je mirovina bila upisana u zajednička sredstva.
- (24) Ovom bi Uredbom trebalo omogućiti nastanak ili prijenos prava na pokretnoj ili nepokretnoj imovini kao rezultat imovinskih posljedica registriranih partnerstava kako je

---

²³ SL L 7, 10.1.2009., str. 1.

²⁴ SL L 201, 27.7.2012., str. 107.

predviđeno pravom mjerodavnim za imovinske posljedice registriranih partnerstava. Međutim, njome ne bi trebalo utjecati na ograničeni broj (*numerus clausus*) stvarnih prava poznatih u nacionalnom pravu nekih država članica. Od države članice ne bi se smjelo zahtijevati priznanje stvarnog prava povezanog s imovinom koja se nalazi u toj državi članici ako dotično stvarno pravo nije poznato u njezinu pravu.

- (25) Međutim, kako bi se partnerima omogućilo da u drugoj državi članici uživaju prava koja su nastala ili su na njih prenesena kao rezultat imovinskih posljedica registriranog partnerstva, ovom bi Uredbom trebalo predvidjeti prilagodbu nepoznatog stvarnog prava najbližem istovjetnom pravu u skladu s pravom te druge države članice. U kontekstu takve prilagodbe trebalo bi uzeti u obzir ciljeve i interese posebnog stvarnog prava i učinke koji su s njim povezani. Radi određivanja najbližeg istovjetnog nacionalnog prava mogu se za dodatne podatke o prirodi i učincima prava kontaktirati tijela ili nadležne osobe države čije je pravo mjerodavno za imovinske posljedice registriranog partnerstva. U tu svrhu mogle bi se upotrebljavati postojeće mreže u području pravosudne suradnje u građanskim i trgovačkim stvarima, kao i sva ostala dostupna sredstva kojima se olakšava razumijevanje stranog prava.
- (26) Prilagodbom nepoznatih stvarnih prava kako je izričito predviđeno ovom Uredbom ne bi trebalo spriječiti druge oblike prilagodbe u kontekstu primjene ove Uredbe.
- (27) Zahtjevi za upisivanje u upisnik prava na pokretnoj i nepokretnoj imovini trebali bi biti izuzeti iz područja primjene ove Uredbe. Stoga bi pravo države članice u kojoj se vodi upisnik (za nepokretnu imovinu pravo države u kojoj se nalazi nepokretna imovina, *lex rei sitae*) trebalo biti pravo na temelju kojeg se određuje pod kojim pravnim uvjetima i kako se evidencija mora voditi te koja su tijela, kao što su zemljišnoknjižni odjeli ili javni bilježnici, zadužena za provjeru jesu li svi zahtjevi ispunjeni i je li predočena ili utvrđena dokumentacija dovoljna ili sadržava li potrebne podatke. Tijela mogu posebno provjeriti je li pravo partnera na imovini navedenoj u ispravi predočenoj za upis pravo koje je upisano kao takvo u upisniku ili koje je drukčije dokazano u skladu s pravom države članice u kojoj se vodi upisnik. Kako bi se izbjeglo udvostručavanje isprava, tijela za upisivanje trebala bi prihvatiti takve isprave koje su u drugoj državi članici sastavila nadležna tijela i čiji je optjecaj predviđen ovom Uredbom. Time ne bi trebalo spriječiti tijela uključena u upisivanje da od osobe koja je podnijela zahtjev za upis zatraže dostavu dodatnih podataka ili predočavanje dodatnih isprava potrebnih u skladu s pravom države članice u kojoj se vodi upisnik, na primjer podataka ili isprava koje se odnose na plaćanje poreza. Nadležna tijela mogu uputiti osobu koja je podnijela zahtjev za upis kako dostaviti podatke ili isprave koje nedostaju.
- (28) Učinke upisa prava u upisnik trebalo bi jednako tako izuzeti iz područja primjene ove Uredbe. Stoga bi pravo države članice u kojoj se upisnik vodi trebalo biti pravo na temelju kojeg se određuje je li upisivanje, na primjer, po učinku deklaratorno ili konstitutivno. Stoga, kada se, na primjer, stjecanjem prava na nepokretnoj imovini zahtijeva upisivanje u upisnik u skladu s pravom države članice u kojoj se upisnik vodi kako bi se osigurao učinak upisnika *erga omnes* ili radi zaštite pravnih transakcija, trenutak tog stjecanja trebalo bi urediti pravom te države članice.
- (29) Ovom bi Uredbom trebalo poštovati različite sustave uređenja stvari koje se odnose na imovinske posljedice registriranih partnerstava koji se primjenjuju u državama članicama. Za potrebe ove Uredbe pojmu „sud” stoga bi trebalo dati široko značenje kako bi se njime obuhvatili ne samo sudovi u pravom smislu riječi, koji izvršavaju pravosudne funkcije, nego i, na primjer, javni bilježnici u nekim državama članicama koji u određenim stvarima

koje se odnose na imovinske posljedice registriranih partnerstava izvršavaju pravosudne funkcije poput sudova te javni bilježnici i pravni stručnjaci koji u nekim državama članicama izvršavaju pravosudne funkcije pri rješavanju imovinskih posljedica registriranog partnerstva na temelju ovlasti koje im je delegirao sud. Sve sudove kako su definirani ovom Uredbom trebalo bi obvezati pravilima o nadležnosti utvrđenima ovom Uredbom. Nasuprot tome, pojmom „sud” ne bi trebalo obuhvatiti nepravosudna tijela države članice koja su na temelju nacionalnog prava ovlaštena za rješavanje stvari koje se odnose na imovinske posljedice registriranih partnerstava, kao što su javni bilježnici u većini država članica u kojima oni uobičajeno ne izvršavaju pravosudne funkcije.

- (30) Ovom Uredbom trebalo bi svim javnim bilježnicima koji imaju ovlasti u stvarima koje se odnose na imovinske posljedice registriranih partnerstava u državama članicama omogućiti izvršavanje tih ovlasti. Jesu li ili nisu javni bilježnici u dotičnoj državi članici vezani pravilima o nadležnosti utvrđenima ovom Uredbom trebalo bi ovisiti o tome jesu li ili nisu obuhvaćeni pojmom „sud” za potrebe ove Uredbe.
- (31) Akti koje izdaju javni bilježnici u stvarima koje se odnose na imovinske posljedice registriranih partnerstava u državama članicama trebali bi biti u optjecaju u skladu s ovom Uredbom. Kada javni bilježnici izvršavaju pravosudne funkcije, njih obvezuju pravila o nadležnosti, a odluke koje oni donose trebale bi biti u optjecaju u skladu s odredbama o priznavanju, izvršivosti i izvršenju odluka. Kada javni bilježnici ne izvršavaju pravosudne funkcije, njih ne obvezuju pravila o nadležnosti, a javne isprave koje izdaju trebale bi biti u optjecaju u skladu s odredbama o javnim ispravama.
- (32) Kao odraz sve veće mobilnosti parova i kako bi se olakšao pravilan rad pravosuđa, pravilima o nadležnosti iz ove Uredbe trebalo bi omogućiti da različite povezane postupke građana rješavaju sudovi iste države članice. U tu bi svrhu ovom Uredbom trebalo pokušati koncentrirati nadležnost za imovinske posljedice registriranih partnerstava u državi članici čiji su sudovi pozvani riješiti nasljeđivanje partnera u skladu s Uredbom (EU) br. 650/2012 ili raskid ili poništenje registriranog partnerstva.
- (33) Uredbom bi trebalo predvidjeti da, ako se postupak u vezi s nasljeđivanjem partnera vodi pred sudom države članice pred kojim je postupak pokrenut u skladu s Uredbom (EU) br. 650/2012, sudovi te države trebali bi biti nadležni za odlučivanje u stvarima koje se odnose na imovinske posljedice registriranih partnerstava koje nastanu u vezi s tim predmetom nasljeđivanja.
- (34) Slično tome, stvari koje se odnose na imovinske posljedice registriranih partnerstava koje nastanu u vezi s postupcima koji se odvijaju pred sudom države članice pred kojim je postupak pokrenut na temelju zahtjeva za raskid ili poništenje registriranog partnerstva trebali bi rješavati sudovi te države članice ako se partneri tako dogovore.
- (35) Ako stvari koje se odnose na imovinske posljedice registriranih partnerstava nisu povezane s postupcima koji se vode pred sudom države članice u vezi s nasljeđivanjem partnera ili raskidom ili poništenjem registriranog partnerstva, ovom bi Uredbom trebalo predvidjeti ljestvicu poveznica za određivanje nadležnosti, počevši od uobičajenog boravišta partnera u trenutku pokretanja postupka pred sudom. Posljednji korak u nizu poveznica koje se odnose na nadležnost trebao bi upućivati na državu članicu prema čijem je pravu provedena obvezna registracija partnerstva s ciljem njegova uspostavljanja. Te su poveznice utvrđene u cilju povećanja mobilnosti građana i osiguravanja postojanja stvarne poveznice između partnera i države članice u kojoj se ostvaruje nadležnost.

- (36) S obzirom na to da institut registriranog partnerstva nije predviđen u svim državama članicama, sudovi države članice u čijem pravu nije predviđen institut registriranog partnerstva mogu iznimno odbiti nadležnost na temelju ove Uredbe. U takvom slučaju sudovi djeluju brzo i dotična bi stranka trebala imati mogućnost podnošenja predmeta u bilo kojoj drugoj državi članici s kojom postoji poveznica na temelju koje se može odrediti nadležnost, bez obzira na redosljed razloga za nadležnost, uz istodobno poštovanje autonomije stranaka. Svaki sud pred kojim je pokrenut postupak nakon odbijanja nadležnosti, osim sudova države članice na temelju čijeg je prava uspostavljeno registrirano partnerstvo, i koji je nadležan na temelju sporazuma o odabiru suda ili upuštanja tuženika u postupak može jednako tako iznimno odbiti nadležnost pod jednakim uvjetima. Na kraju, ako ni jedan sud nije nadležan za rješavanje situacije s obzirom na ostale odredbe ove Uredbe, uključeno je pravilo o alternativnoj nadležnosti kako bi se izbjegao rizik uskraćivanja pravne zaštite.
- (37) Radi povećanja pravne sigurnosti, predvidivosti i autonomije stranaka, ovom bi Uredbom u određenim okolnostima strankama trebalo omogućiti sklapanje sporazuma o odabiru suda u korist sudova države članice mjerodavnog prava ili sudova države članice na temelju čijeg je prava uspostavljeno registrirano partnerstvo.
- (38) Ovom Uredbom ne bi trebalo spriječiti stranke da predmet riješe mirnim putem izvan suda, na primjer pred javnim bilježnikom, u državi članici njihova izbora, ako je to moguće u skladu s pravom te države članice. To bi trebao biti slučaj čak i ako pravo mjerodavno za imovinske posljedice registriranog partnerstva nije pravo te države članice.
- (39) Kako bi se osiguralo da sudovi svih država članica mogu iz jednakih razloga ostvarivati nadležnost u odnosu na imovinske posljedice registriranih partnerstava partnera, ovom bi Uredbom trebalo utvrditi iscrpan popis razloga na temelju kojih se može ostvarivati supsidijarna nadležnost.
- (40) Kako bi se posebice ispravile situacije u kojima je uskraćena pravna zaštita, ovom bi Uredbom trebalo predvidjeti *forum necessitatis* kojim se u iznimnim slučajevima sudu države članice omogućuje odlučivanje o imovinskim posljedicama registriranog partnerstva koje je blisko povezano s trećom državom. Moglo bi se smatrati da je takav izniman slučaj kada ne postoji mogućnost vođenja postupka u dotičnoj trećoj državi, na primjer zbog građanskog rata, ili kada bi od partnera bilo neopravdano očekivati da pokrene ili vodi postupak u toj državi. Nadležnost utemeljena na pravilu *forum necessitatis* trebala bi se, međutim, provoditi samo ako je slučaj u dovoljnoj mjeri povezan s državom članicom suda pred kojim je postupak pokrenut.
- (41) U interesu usklađenog djelovanja pravosuđa, trebalo bi izbjeći donošenje proturječnih odluka u različitim državama članicama. U tu bi svrhu ovom Uredbom trebalo predvidjeti opća postupovna pravila slična onima iz drugih instrumenata Unije u području pravosudne suradnje u građanskim stvarima. Jedno takvo postupovno pravilo jest pravilo o litispendenciji koje će se primijeniti ako se isti predmet koji se odnosi na imovinske posljedice registriranog partnerstva iznese pred različitim sudovima u različitim državama članicama. Na temelju tog pravila tada će se odrediti koji bi sud na kraju trebao riješiti predmet.
- (42) Kako bi se građanima omogućilo uživanje, sa svom pravnom sigurnošću, koristi unutarnjeg tržišta, Uredbom bi partnerima trebalo omogućiti da unaprijed saznaju koje će pravo biti mjerodavno za imovinske posljedice njihova registriranog partnerstva. Stoga bi trebalo uvesti usklađena kolizijska pravila radi izbjegavanja proturječnih ishoda. Osnovnim pravilom trebalo bi osigurati uređivanje imovinskih posljedica registriranog partnerstva

predvidivim pravom koje je s njim blisko povezano. Radi pravne sigurnosti i izbjegavanja fragmentacije, mjerodavnim pravom trebalo bi urediti imovinske posljedice registriranog partnerstva u cijelosti, to jest sve imovinske posljedice obuhvaćene registriranim partnerstvom, bez obzira na prirodu imovine i na to je li imovina smještena u drugoj državni članici ili u trećoj državi.

- (43) Pravo utvrđeno ovom Uredbom trebalo bi biti mjerodavno čak i ako ono nije pravo države članice.
- (44) Kako bi se partnerima olakšalo upravljanje vlastitom imovinom, ovom Uredbom trebalo bi im dopustiti da među pravima s kojima su blisko povezani, kao što su prava na temelju uobičajenog boravišta ili državljanstva, odaberu ono koje je mjerodavno za imovinske posljedice njihova registriranog partnerstva, bez obzira na prirodu i lokaciju imovine. Međutim, kako bi se spriječilo da se odabiru prava oduzme svaki učinak i time partnere ostavi u pravnom vakuumu, takav odabir prava trebalo bi ograničiti na pravo kojim se imovinske posljedice pripisuju registriranom partnerstvu. Odabir je moguć u bilo kojem trenutku, prije registracije partnerstva, u trenutku registracije partnerstva ili tijekom trajanja registriranog partnerstva.
- (45) Kako bi se osigurala pravna sigurnost transakcija i spriječila promjena prava mjerodavnog za imovinske posljedice registriranih partnerstava bez obavješćivanja partnera, ne bi trebalo omogućiti promjenu prava mjerodavnog za imovinske posljedice registriranog partnerstva bez izričite želje stranaka. Promjena koju poduzmu partneri ne bi trebala imati retroaktivan učinak, osim ako to partneri izričito odrede. U svakom slučaju, njome se ne smiju povrijediti prava trećih osoba.
- (46) Pravila o materijalnoj i formalnoj valjanosti sporazuma o odabiru mjerodavnog prava trebalo bi definirati tako da se partnerima omogući informirana odluka i da se poštuje njihova suglasnost u cilju osiguravanja pravne sigurnosti i boljeg pristupa pravosuđu. Kada je riječ o formalnoj valjanosti, trebalo bi uvesti određene zaštitne mjere kako bi se osiguralo da su partneri upoznati s posljedicama svojeg odabira. Sporazum o odabiru mjerodavnog prava trebalo bi najmanje sastaviti u pisanom obliku, s datumom i potpisom obiju stranaka. Međutim, ako su pravom države članice u kojoj oba partnera imaju uobičajeno boravište u trenutku sklapanja sporazuma utvrđena dodatna formalna pravila, trebalo bi poštovati ta pravila. Na primjer, takva dodatna formalna pravila mogu postojati u državi članici u kojoj se sporazum umeće u sporazum o stečevini partnerstva. Ako partneri u vrijeme sklapanja sporazuma imaju uobičajeno boravište u različitim državama članicama koje utvrđuju različita formalna pravila, trebalo bi biti dovoljno ispunjavati formalna pravila samo jedne države članice. Ako u trenutku sklapanja sporazuma samo jedan od partnera ima uobičajeno boravište u državi članici koja propisuje dodatna formalna pravila, trebalo bi poštovati ta pravila.
- (47) Sporazum o stečevini partnerstva vrsta je raspolaganja imovinom partnera čija se dopustivost i prihvaćanje razlikuju među državama članicama. Kako bi se u državama članicama olakšalo prihvaćanje imovinskih prava stečenih na temelju sporazuma o stečevini partnerstva, trebalo bi definirati pravila o formalnoj valjanosti sporazuma o stečevini partnerstva. Sporazum bi trebalo najmanje sastaviti u pisanom obliku, s datumom i potpisom obiju stranaka. Međutim, sporazumom bi trebalo ispuniti i dodatne zahtjeve u vezi s formalnom valjanošću utvrđene pravom mjerodavnim za imovinske posljedice registriranog partnerstva kako je utvrđeno Uredbom i pravom države članice u kojoj partneri imaju uobičajeno boravište. Ovom bi Uredbom trebalo utvrditi i kojim pravom treba urediti materijalnu valjanost takvog sporazuma.

- (48) Ako nije odabrano mjerodavno pravo i u cilju usklađivanja predvidivosti i pravne sigurnosti uzimajući pritom u obzir život kojim par stvarno živi, ovom bi Uredbom trebalo predvidjeti da bi na imovinske posljedice registriranog partnerstva trebalo primjenjivati pravo države na temelju čijeg je prava provedena obvezna registracija partnerstva u cilju njegova uspostavljanja.
- (49) Ako se u ovoj Uredbi upućuje na državljanstvo kao poveznicu, pitanje kako u obzir uzeti osobu s više državljanstava prethodno je pitanje koje nije obuhvaćeno područjem primjene ove Uredbe i njegovo bi rješavanje trebalo prepustiti nacionalnom pravu, uključujući, ako je to primjenjivo, međunarodne konvencije, uz puno poštovanje općih načela Europske unije. To razmatranje ne bi trebalo imati učinak na valjanost odabira prava u skladu s ovom Uredbom.
- (50) U pogledu utvrđivanja prava mjerodavnog za imovinske posljedice registriranog partnerstva u nedostatku odabira prava i sporazuma o stečevini partnerstva, na zahtjev bilo kojeg od partnera pravosudno tijelo države članice trebalo bi u iznimnim slučajevima, ako su se partneri dugoročno preselili u državu uobičajenog boravišta, moći doći do zaključka da se pravo te države može primjenjivati ako su se partneri na njega pozvali. U svakom slučaju, njime se ne smiju povrijediti prava trećih osoba.
- (51) Pravom koje je utvrđeno kao pravo mjerodavno za imovinske posljedice registriranog partnerstva trebalo bi urediti takve posljedice, od klasifikacije imovine jednog ili obaju partnera u različite kategorije tijekom registriranog partnerstva i nakon njegova raskida do likvidacije imovine. Ono bi trebalo uključivati učinke imovinskih posljedica registriranog partnerstva na pravni odnos između partnera i trećih osoba. Međutim, partner se protiv treće osobe može pozvati na pravo mjerodavno za imovinske posljedice registriranih partnerstava u cilju uređivanja takvih učinaka samo ako su pravni odnosi između partnera i treće osobe nastali u trenutku kada je treća osoba znala ili trebala znati za to pravo.
- (52) Radi javnog interesa, kao što su zaštita političkog, društvenog ili gospodarskog poretka države članice, trebalo bi omogućiti sudovima i drugim nadležnim tijelima država članica da u iznimnim slučajevima primijene izuzeća na temelju prevladavajućih obveznih odredbi. U skladu s tim, konceptom „prevladavajućih obveznih odredbi” trebalo bi obuhvatiti pravila obvezujuće prirode kao što su pravila o zaštiti obiteljskog doma. Međutim, tim izuzećem od primjene prava mjerodavnog za imovinske posljedice registriranog partnerstva zahtijeva se usko tumačenje kako bi ono ostalo u skladu s općim ciljem ove Uredbe.
- (53) Radi javnog interesa trebalo bi sudovima i drugim nadležnim tijelima koji se bave stvarima koje se odnose na imovinske posljedice registriranih partnerstava u državama članicama omogućiti da u iznimnim okolnostima zanemare određene odredbe stranog prava ako bi u određenom slučaju primjena takvih odredbi bila očigledno nespojiva s javnim poretkom (*ordre public*) dotične države članice. Međutim, sudovi ili druga nadležna tijela ne bi smjeli primijeniti iznimku javnog poretka kako bi odbili primjenu prava druge države ili odbili priznati ili, ako je to slučaj, prihvatiti ili izvršiti odluku, javni instrument ili sudsku nagodbu iz druge države članice ako bi takvo postupanje bilo u suprotnosti s Poveljom o temeljnim pravima Europske unije, a posebno njezinim člankom 21. o načelu nediskriminacije.
- (54) Budući da u nekim državama istodobno postoji više pravnih sustava ili skupova pravila koji se odnose na stvari uređene ovom Uredbom, trebala bi postojati odredba kojom se uređuje u kojoj se mjeri ova Uredba primjenjuje u različitim teritorijalnim jedinicama tih država.
- (55) S obzirom na njezin opći cilj, a to je uzajamno priznavanje odluka donesenih u državama članicama u stvarima koje se odnose na imovinske posljedice registriranih partnerstava,

ovom bi Uredbom trebalo utvrditi pravila o priznavanju, izvršivosti i izvršenju odluka slična onima iz drugih instrumenata Unije u području pravosudne suradnje u građanskim stvarima.

- (56) Kako bi se uzeli u obzir različiti sustavi rješavanja stvari koje se odnose na imovinske posljedice registriranih partnerstava u državama članicama, ovom bi Uredbom trebalo zajamčiti prihvaćanje i izvršivost javnih isprava u stvarima koje se odnose na imovinske posljedice registriranih partnerstava u svim državama članicama.
- (57) Javne isprave trebale bi imati jednaku dokaznu snagu u drugoj državi članici kakvu imaju u državi članici podrijetla ili najbližiji učinak. Pri utvrđivanju dokazne snage određene javne isprave u drugoj državi članici ili najbližijeg učinka trebalo bi uzeti u obzir prirodu i opseg dokazne snage javne isprave u državi članici podrijetla. Dokazna snaga koju bi određena javna isprava trebala imati u drugoj državi članici stoga će ovisiti o pravu države članice podrijetla.
- (58) „Vjerodostojnost” javne isprave trebao bi biti autonoman koncept kojim su obuhvaćeni elementi kao što su izvornost isprave, formalni zahtjevi isprave, ovlasti tijela koje sastavlja ispravu i postupak sastavljanja isprave. Njime bi trebalo obuhvatiti i činjenične elemente koje je u javnoj ispravi zabilježilo dotično tijelo, kao što su činjenica da su se navedene stranke pojavile pred tim tijelom navedenog datuma i da su dale navedene izjave. Stranka koja želi osporiti vjerodostojnost javne isprave trebala bi to učiniti pred nadležnim sudom u državi članici podrijetla javne isprave u skladu s pravom te države članice.
- (59) Pojam „pravni akti ili pravni odnosi zabilježeni u javnoj ispravi” trebalo bi tumačiti tako da se odnosi na materijalni sadržaj zabilježen u javnoj ispravi. Stranka koja želi osporiti pravne akte ili pravne odnose zabilježene u javnoj ispravi trebala bi to učiniti pred sudovima koji su nadležni na temelju ove Uredbe i koji bi o tome trebali odlučiti u skladu s pravom mjerodavnim za imovinske posljedice registriranog partnerstva.
- (60) Ako se pitanje o pravnim aktima ili pravnim odnosima zabilježenima u javnoj ispravi pojavi kao prethodno pitanje u postupcima pred sudom države članice, taj bi sud trebao biti nadležan za to pitanje.
- (61) Javna isprava koja se osporava ne bi smjela imati nikakvu dokaznu snagu u državi članici koja nije država članica podrijetla sve dok je spor u tijeku. Ako se osporavanje odnosi samo na jednu određenu stvar u vezi s pravnim aktima ili pravnim odnosima zabilježenima u javnoj ispravi, dotična javna isprava ne bi smjela imati nikakvu dokaznu snagu u državi članici koja nije država članica podrijetla u pogledu stvari koja se osporava sve dok je spor u tijeku. Javna isprava koja je kao posljedica spora proglašena nevaljanom trebala bi prestati imati bilo kakvu dokaznu snagu.
- (62) Ako bi tijelu u primjeni ove Uredbe bile predočene dvije nespojive javne isprave, tijelo bi trebalo riješiti pitanje kojoj bi javnoj ispravi, ako ikojoj, trebalo dati prednost, uzimajući u obzir okolnosti konkretnog slučaja. Ako iz tih okolnosti nije jasno kojoj bi javnoj ispravi, ako ikojoj, trebalo dati prednost, o pitanju bi trebali odlučiti sudovi koji su nadležni na temelju ove Uredbe ili, ako je pitanje postavljeno kao prethodno pitanje tijekom postupka, sud pred kojim je pokrenut taj postupak. U slučaju nespojivosti javne isprave s odlukom, trebalo bi uzeti u obzir razloge za nepriznavanje odluka na temelju ove Uredbe.
- (63) Međutim, priznavanje i izvršavanje odluke o imovinskim posljedicama registriranog partnerstva prema ovoj Uredbi ne bi ni na koji način trebalo podrazumijevati priznavanje registriranog partnerstva koje je dovelo do te odluke.
- (64) Trebalo bi utvrditi odnos između ove Uredbe i bilateralnih ili multilateralnih konvencija o imovinskim posljedicama registriranih partnerstava čije su države članice stranke.

- (65) Radi olakšanja primjene ove Uredbe, trebalo bi uspostaviti obvezu država članica da dostavljaju određene podatke o svojem zakonodavstvu i o postupcima koji se odnose na imovinske posljedice registriranih partnerstava u okviru Europske pravosudne mreže u građanskim i trgovačkim stvarima uspostavljene Odlukom Vijeća 2001/470/EZ²⁵. Kako bi se omogućila pravodobna objava u *Službenom listu Europske unije* svih podataka relevantnih za praktičnu primjenu ove Uredbe, države članice trebale bi prije početka primjene ove Uredbe dostaviti takve podatke i Komisiji.
- (66) Jednako tako, radi olakšanja primjene ove Uredbe i omogućavanja uporabe suvremenih komunikacijskih tehnologija, trebalo bi propisati standardne obrasce za ovjere u vezi sa zahtjevom za proglašenje izvršivosti odluke, javne isprave ili sudske nagodbe.
- (67) Pri računanju rokova i vremenskih ograničenja predviđenih ovom Uredbom trebalo bi primjenjivati Uredbu (EEZ, Euratom) br. 1182/71 Vijeća od 3. lipnja 1971. o određivanju pravila za rokove, datume i vremenska ograničenja²⁶.
- (68) Radi osiguranja ujednačenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za uspostavu i naknadne izmjene ovjera i obrazaca koji se odnose na proglašenje izvršivosti odluka, sudskih nagodbi i javnih isprava. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije²⁷.
- (69) Za donošenje provedbenih akata o uspostavi i naknadnim izmjenama ovjera i obrazaca predviđenih ovom Uredbom trebalo bi primjenjivati savjetodavni postupak u skladu s postupkom iz članka 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.
- (70) Države članice ne mogu u dovoljnoj mjeri same ostvariti ciljeve ove Uredbe, a to su slobodno kretanje osoba u Europskoj uniji, mogućnost da partneri urede svoje uzajamne imovinske odnose i imovinske odnose s drugima tijekom života koji provedu kao par i pri likvidaciji svoje imovine te veća predvidivost i pravna sigurnost, već se ti ciljevi zbog razmjera i učinaka ove Uredbe mogu bolje ostvariti na razini Unije, a ako je to potrebno, i pojačanom suradnjom među državama članicama. U skladu s načelom supsidijarnosti iz članka 5. Ugovora o Europskoj uniji, Unija stoga ima nadležnost za djelovanje. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim tim člankom, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (71) Ovom se Uredbom poštuju temeljna prava i načela priznata Poveljom o temeljnim pravima Europske unije, posebno njezinim člancima 7., 9., 17., 21. i 47., kojima su obuhvaćeni poštovanje privatnog i obiteljskog života, pravo na osnivanje obitelji u skladu s nacionalnim pravima, prava vlasništva, načelo nediskriminacije i pravo na učinkovit pravni lijek i pravično suđenje. Ovu Uredu moraju primjenjivati sudovi i druga nadležna tijela država članica u skladu s tim pravima i načelima,

---

²⁵ SL L 174, 27.6.2001., str. 25.

²⁶ SL L 124, 8.6.1971., str. 1.

²⁷ SL L 55, 28.2.2011., str. 13.

DONIJELO JE OVU UREDBU:

Poglavlje I. Područje primjene i definicije

Članak 1. **Područje primjene**

1. Ova se Uredba primjenjuje na stvari koje se odnose na imovinske posljedice registriranih partnerstava.
Ne primjenjuje se na porezne, carinske ili upravne stvari.
2. Sljedeće je isključeno iz područja primjene ove Uredbe:
  - (a) pravna sposobnost partnera;
  - (b) postojanje, valjanost ili priznavanje registriranog partnerstva;
  - (c) obveze uzdržavanja;
  - (d) nasljeđivanje umrlog partnera;
  - (e) socijalno osiguranje;
  - (f) pravo na prijenos ili prilagodbu između partnera u slučaju raskida ili poništenja registriranog partnerstva prava na starosnu ili invalidsku mirovinu koja su stečena tijekom registriranog partnerstva i na temelju kojih nije bio ostvaren dohodak od mirovine tijekom registriranog partnerstva;
  - (g) priroda stvarnih prava povezanih s imovinom i
  - (h) bilo koje upisivanje u upisnik prava na nepokretnoj ili pokretnoj imovini, uključujući pravne zahtjeve za takav upis, te učinci upisa ili neupisa takvih prava u upisnik.

Članak 2.

Nadležnost u stvarima koje se odnose na imovinske posljedice registriranih partnerstava u državama članicama

Ovom se Uredbom ne utječe na nadležnost tijela država članica za rješavanje stvari koje se odnose na imovinske posljedice registriranih partnerstava.

Članak 3. **Definicije**

1. Za potrebe ove Uredbe:
  - (a) „registrirano partnerstvo” znači režim kojim je uređen zajednički život dvoje ljudi, koji je predviđen pravom, čija je registracija obvezna na temelju tog prava i koji ispunjava pravne formalnosti koje se za njegovu uspostavu zahtijevaju tim pravom;

- (b) „imovinske posljedice registriranog partnerstva” znači skup pravila o uzajamnim imovinskim odnosima partnera i imovinskim odnosima partnera s trećim osobama kao posljedica pravnog odnosa uspostavljenog registracijom partnerstva ili njegovim raskidom;
- (c) „sporazum o stečevini partnerstva” znači svaki sporazum između partnera ili budućih partnera kojim organiziraju imovinske posljedice svojeg registriranog partnerstva;
- (d) „javna isprava” znači isprava u stvari koja se odnosi na imovinske posljedice registriranog partnerstva koja je formalno sastavljena ili upisana kao javna isprava u državi članici i:
  - i. čija se vjerodostojnost odnosi na potpis i sadržaj javne isprave te
  - ii. čiju je vjerodostojnost utvrdilo javno tijelo ili drugo tijelo koje je u tu svrhu ovlastila država članica podrijetla;
- (e) „odluka” znači svaka odluka u stvari koja se odnosi na imovinske posljedice registriranog partnerstva koju je donio sud države članice, kako god se odluka zvala, uključujući odluku o utvrđivanju troškova ili izdataka službenika suda;
- (f) „sudska nagodba” znači nagodba u stvari koja se odnosi na imovinske posljedice registriranog partnerstva koju je potvrdio sud ili koja je sklopljena pred sudom tijekom postupka;
- (g) „država članica podrijetla” znači država članica u kojoj je, ovisno o slučaju, donesena odluka, sastavljena javna isprava i odobrena ili sklopljena sudska nagodba;
- (h) „država članica izvršenja” znači država članica u kojoj se traži priznavanje i/ili izvršenje odluke, javne isprave ili sudske nagodbe.

2. Za potrebe ove Uredbe, pojam „sud” znači sva pravosudna tijela i sva druga tijela i pravni stručnjaci s nadležnošću u stvarima koje se odnose na imovinske posljedice registriranih partnerstava koji izvršavaju pravosudne funkcije ili postupaju u skladu s ovlastima koje im je delegiralo pravosudno tijelo ili postupaju pod nadzorom pravosudnog tijela, pod uvjetom da takva druga tijela i pravni stručnjaci jamče nepristranost i pravo svih stranaka na saslušanje i pod uvjetom da njihove odluke na temelju prava države članice u kojoj djeluju:

- i. mogu biti predmet žalbe ili preispitivanja koje poduzima pravosudno tijelo te
- ii. imaju sličnu valjanost i učinak kao i odluka pravosudnog tijela o istoj stvari.

Države članice obavješćuju Komisiju o drugim tijelima i pravnim stručnjacima iz prvog podstavka u skladu s člankom 64.

Poglavlje II. Nadležnost

Članak 4.

Nadležnost u slučaju smrti jednog od partnera

Ako je pred sudom države članice pokrenut postupak u stvarima nasljeđivanja registriranog partnera u skladu s Uredbom (EU) br. 650/2012, sudovi te države nadležni su za odlučivanje u stvarima koje se odnose na imovinske posljedice registriranog partnerstva nastale u vezi s tim predmetom nasljeđivanja.

Članak 5.

Nadležnost u slučajevima raskida ili poništenja

1. Ako je pred sudom države članice pokrenut postupak za raskid ili poništenje registriranog partnerstva, sudovi te države nadležni su za odlučivanje o imovinskim posljedicama registriranog partnerstva nastalima u vezi s tim predmetnom raskida ili poništenja ako su se partneri tako dogovorili.
2. Ako je prije pokretanja postupka pred sudom radi odlučivanja u stvarima koje se odnose na imovinske posljedice registriranog partnerstva sklopljen sporazum iz stavka 1., sporazum mora biti u skladu s člankom 7.

Članak 6.

Nadležnost u ostalim predmetima

Ako ni jedan sud države članice nije nadležan u skladu s člancima 4. i 5. ili u slučajevima koji nisu predviđeni člancima 4. i 5., za odlučivanje o imovinskim posljedicama registriranog partnerstva nadležni su sudovi države članice:

- (a) na čijem državnom području partneri imaju uobičajeno boravište u trenutku pokretanja postupka pred sudom, ili, ako to nije slučaj,
- (b) na čijem su državnom području partneri imali posljednje uobičajeno boravište i ako jedan od njih još uvijek boravi tamo u trenutku pokretanja postupka pred sudom, ili, ako to nije slučaj,
- (c) na čijem državnom području tuženik ima uobičajeno boravište u trenutku pokretanja postupka pred sudom, ili, ako to nije slučaj,
- (d) zajedničkog državljanstva partnera u trenutku pokretanja postupka pred sudom, ili, ako to nije slučaj,
- (e) na temelju čijeg je prava uspostavljeno registrirano partnerstvo.

Članak 7.

Odabir suda

1. U slučajevima iz članka 6. stranke se mogu dogovoriti da sudovi države članice mjerodavno prava u skladu s člankom 22. ili člankom 26. stavkom 1. ili sudovi države članice na temelju čijeg je prava uspostavljeno registrirano partnerstvo imaju isključivu nadležnost za odlučivanje o imovinskim posljedicama njihova registriranog partnerstva.

2. Sporazum se sastavlja u pisanom obliku, s datumom i potpisom obiju stranaka. Svaka komunikacija elektroničkim sredstvima kojom se osigurava trajni zapis sporazuma smatra se jednakovrijednom pisanom obliku.

Članak 8.

Nadležnost suda pred kojim se tuženik upusti u postupak

1. Osim nadležnosti proizišle iz drugih odredbi ove Uredbe, nadležnost ima sud države članice mjerodavnog prava u skladu s člankom 22. ili člankom 26. stavkom 1. pred kojim se tuženik upusti u postupak. To se pravilo ne primjenjuje ako je do upuštanja u postupak došlo kako bi se osporila nadležnost ili u slučajevima iz članka 4.
2. Prije utvrđivanja nadležnosti u skladu sa stavkom 1. sud osigurava da je tuženik obaviješten o svojem pravu osporavanja nadležnosti i o posljedicama upuštanja ili neupuštanja u postupak.

Članak 9.

Alternativna nadležnost

1. Ako sud države članice koji ima nadležnost u skladu s člancima 4. i 5. i člankom 6. točkama (a), (b), (c) ili (d) odluči da pravo te države ne predviđa institut registriranog partnerstva, on može odbiti nadležnost. Ako sud odluči odbiti nadležnost, to čini bez nepotrebnog odlaganja.
2. Ako sud iz stavka 1. odbije nadležnost i ako se stranke dogovore o prijenosu nadležnosti na sudove bilo koje druge države članice u skladu s člankom 7., za odlučivanje o imovinskim posljedicama registriranog partnerstva nadležni su sudovi te države članice.
U ostalim slučajevima, za odlučivanje o imovinskim posljedicama registriranog partnerstva nadležni su sudovi bilo koje druge države članice iz članka 6. ili 8.
3. Ovaj članak ne primjenjuje se ako su stranke ishodile raskid ili poništaj registriranog partnerstva koje je moguće priznati u državi članici u kojoj se vodi postupak.²⁸

Članak 10.

Supsidijarna nadležnost

Ako ni jedan sud države članice nije nadležan u skladu s člancima 4., 5., 6., 7. i 8. ili ako su svi sudovi u skladu s člankom 9. odbili nadležnost i ni jedan sud države članice nije nadležan u skladu s člankom 6. točkom (e) te člancima 7. i 8., sudovi države članice nadležni su ako se nepokretna imovina jednog ili obaju partnera nalazi na državnom području te države članice, ali u tom slučaju sud pred kojim je pokrenut postupak nadležan je za odlučivanje samo u pogledu dotične nepokretne imovine.

Članak 11.

Forum necessitatis

Ako ni jedan sud države članice nije nadležan na temelju članaka 4., 5., 6., 7., 8. i 10. ili ako su svi sudovi u skladu s člankom 9. odbili nadležnost i ni jedan sud države članice nije nadležan u skladu s člankom 6. točkom (e) te člancima 7., 8. i 10., sudovi države članice iznimno mogu odlučiti o imovinskim posljedicama registriranog partnerstva ako se postupak ne može pokrenuti ili provesti

---

²⁸ Sličan izraz („mogućnost priznavanja”) može se pronaći u članku 33. stavku 1. točki (a), članku 33. stavku 3., članku 34. stavku 1. točki (b) i uvodnoj izjavi 23. Uredbe Bruxelles I. (preinaka).

u razumnim okvirima ili postupak ne bi bio moguć u trećoj državi s kojom je predmet blisko povezan.

Predmet mora biti u dovoljnoj mjeri povezan s državom članicom suda pred kojim je pokrenut postupak.

Članak 12. **Protutužba**

Sud pred kojim se postupak vodi na temelju članka 4., 5., 6., 7., 8., 10. ili 11. nadležan je i za odlučivanje o protutužbi ako je on obuhvaćen područjem primjene ove Uredbe.

Članak 13. **Ograničenje postupka**

1. Ako se ostavina umrlog čije je nasljeđivanje obuhvaćeno Uredbom (EU) br. 650/2012 sastoji od imovine koja se nalazi u trećoj državi, sud koji treba odlučiti o imovinskim posljedicama registriranog partnerstva može na zahtjev jedne od stranaka odlučiti da neće odlučiti o nekom dijelu te imovine ako se može očekivati da njegova odluka u pogledu tog dijela imovine neće biti priznata i prema potrebi proglašena izvršivom u toj trećoj državi.
2. Stavkom 1. ne utječe se na pravo stranaka da ograniče opseg postupka u skladu s pravom države članice suda pred kojim je postupak pokrenut.

Članak 14. **Pokretanje postupka pred sudom**

Za potrebe ovog poglavlja smatra se da je postupak pokrenut:

- (a) u trenutku u kojem je pismeno kojim se pokreće postupak ili jednakovrijedno pismeno predano sudu, pod uvjetom da podnositelj zahtjeva nije nakon toga propustio poduzeti radnje koje je morao poduzeti u vezi s dostavom pismena tuženiku; ili
- (b) ako pismeno mora biti dostavljeno prije njegova podnošenja sudu, u trenutku u kojem ga je primilo tijelo ovlašteno za dostavu, pod uvjetom da podnositelj zahtjeva nije nakon toga propustio poduzeti radnje koje je morao poduzeti kako bi pismeno bilo predano sudu; ili
- (c) ako postupak pokreće sud po službenoj dužnosti, u trenutku kada je donesena odluka suda o pokretanju postupka ili, ako takva odluka nije nužna, u trenutku kada je sud zabilježio predmet.

Članak 15 **Ispitivanje nadležnosti**

Ako se pred sudom države članice pokrene postupak u stvari koja se odnosi na imovinske posljedice registriranog partnerstva za koju taj sud u skladu s ovom Uredbom nije nadležan, sud se po službenoj dužnosti proglašava nenadležnim.

Članak 16.
Ispitivanje dopustivosti

1. Ako se tuženik s uobičajenim boravištem u državi koja nije država članica u kojoj je pokrenut postupak ne upusti u postupak pred sudom, sud koji je nadležan u skladu s ovom Uredbom zastaje s postupkom sve dok se ne dokaže da je tuženiku pravodobno dostavljeno pismeno o pokretanju postupka ili jednakovrijedno pismeno tako da je mogao pripremiti svoju obranu ili da su u tom smislu poduzete sve potrebne radnje.
2. Primjenjuje se članak 19. Uredbe (EZ) br. 1393/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o dostavi, u državama članicama, sudskih i izvansudskih pismena u građanskim ili trgovačkim stvarima²⁹ umjesto stavka 1. ovog članka ako pismeno o pokretanju postupka ili jednakovrijedno pismeno moraju biti poslani iz jedne države članice u drugu u skladu s tom Uredbom.
3. Ako se mora dostaviti pismeno o pokretanju postupka ili jednakovrijedno pismeno u inozemstvo u skladu s Haškom konvencijom od 15. studenoga 1965. o dostavi u inozemstvo sudskih i izvansudskih pismena u građanskim i trgovačkim stvarima, a nije primjenjiva Uredba (EZ) br. 1393/2007, primjenjuje se članak 15. te Konvencije.

Članak 17.
Litispendencija

1. Ako se pred sudovima različitih država članica vode postupci o istom predmetu u kojima sudjeluju iste stranke, svi sudovi osim onog pred kojim je prvo pokrenut postupak zastaju s postupcima po službenoj dužnosti sve dok se ne utvrdi nadležnost suda koji je prvi započeo postupak.
2. U slučajevima iz stavka 1., na zahtjev suda pred kojim je pokrenut spor, svi drugi sudovi pred kojima je pokrenut postupak bez odlaganja obavješćuju prethodni sud o datumu kada je pred njima pokrenut postupak.
3. Ako se utvrdi nadležnost suda pred kojim je prvo pokrenut postupak, svi ostali sudovi proglašavaju se nenadležnima u korist tog suda.

Članak 18.
Povezani postupci

1. Ako se pred sudovima različitih država članica vode povezani postupci, svi sudovi osim onog pred kojim je prvo pokrenut postupak mogu zastati sa svojim postupcima.
2. Kada se vode prvostupanjski postupci, svi sudovi osim suda pred kojim je prvo pokrenut postupak mogu jednako tako na zahtjev jedne od stranaka odbiti nadležnost ako je sud pred kojim je prvo pokrenut postupak nadležan za odlučivanje u predmetnim postupcima i ako je njegovim pravom dopušteno spajanje postupaka.
3. Za potrebe ovog članka, postupci se smatraju povezanim ako su toliko blisko povezani da se zajedničko postupanje i odlučivanje o njima čini opravdanim kako bi se izbjegla opasnost proturječnih odluka u odvojenim postupcima.

---

²⁹ SL L 324, 10.12.2007., str. 79.

Članak 19.

Privremene i zaštitne mjere

Sudovima države članice može se uložiti zahtjev za određivanje privremenih i zaštitnih mjera koje su predviđene pravom te države čak i u slučaju u kojem su, u skladu s ovom Uredbom, za donošenje odluke o meritumu predmeta nadležni sudovi druge države članice.

Poglavlje III. Mjerodavno pravo

Članak 20.

Opća primjena

Pravo koje je u ovoj Uredbi određeno kao mjerodavno primjenjuje se bez obzira na to je li to pravo države članice ili nije.

Članak 21.

Jedinstvo mjerodavnog prava

Pravo mjerodavno za imovinske posljedice registriranog partnerstva primjenjuje se na cjelokupnu imovinu koja podliježe tim posljedicama bez obzira na to gdje se ona nalazila.

Članak 22.

Odabir mjerodavnog prava

1. Partneri ili budući partneri mogu sporazumno odrediti ili promijeniti pravo mjerodavno za imovinske posljedice njihova registriranog partnerstva pod uvjetom da se tim pravom imovinske posljedice pripisuju institutu registriranog partnerstva i da je to jedno od sljedećih prava:
  - (a) pravo države u kojoj partneri ili budući partneri ili jedan od njih imaju uobičajeno boravište u trenutku sklapanja sporazuma;
  - (b) pravo države čiji je bilo koji partner ili budući partner državljanin u trenutku sklapanja sporazuma ili
  - (c) pravo države na temelju čijeg je prava uspostavljeno registrirano partnerstvo.
2. Osim ako se partneri drukčije dogovore, promjena prava mjerodavnog za imovinske posljedice njihova registriranog partnerstva tijekom partnerstva ima samo budući učinak.
3. Ni jedna retroaktivna promjena mjerodavnog prava u skladu sa stavkom 2. ne smije imati negativan učinak na prava trećih osoba proizišla iz tog prava.

Članak 23.

Formalna valjanost sporazuma o odabiru mjerodavnog prava

1. Sporazum iz članka 22. sastavlja se u pisanom obliku, s datumom i potpisom obiju stranaka. Svaka komunikacija elektroničkim sredstvima kojom se osigurava trajni zapis sporazuma smatra se jednakovrijednom pisanom obliku.

2. Međutim, ako su pravom države članice u kojoj oba partnera imaju uobičajeno boravište u trenutku sklapanja sporazuma utvrđeni dodatni formalni zahtjevi za sporazume o stečevini partnerstva, primjenjuju se ti zahtjevi.
3. Ako partneri imaju uobičajeno boravište u različitim državama članicama u trenutku sklapanja sporazuma i ako su pravima tih država predviđeni različiti formalni zahtjevi za sporazume o stečevini partnerstva, sporazum je formalno valjan ako ispunjava zahtjeve bilo kojeg od tih prava.
4. Ako samo jedan partner ima uobičajeno boravište u državi članici u trenutku sklapanja sporazuma i ako ta država propisuje dodatne formalne zahtjeve za sporazume o stečevini partnerstva, primjenjuju se ti zahtjevi.

Članak 24

Suglasnost i materijalna valjanost

1. Postojanje i valjanost sporazuma o odabiru prava ili bilo koje njegove odredbe utvrđuju se na temelju prava koje bi se na njih primjenjivalo na temelju članka 22. ove Uredbe ako bi sporazum ili odredba bili valjani.
2. Neovisno o tome, kako bi utvrdio da nije dao svoju suglasnost, partner se može pozvati na pravo zemlje u kojoj ima uobičajeno boravište u trenutku pokretanja postupka pred sudom ako se iz okolnosti može zaključiti da ne bi bilo opravdano odrediti učinak njegova ponašanja u skladu s pravom utvrđenim stavkom 1.

Članak 25.

Formalna valjanost sporazuma o stečevini partnerstva

1. Sporazum o stečevini partnerstva sastavlja se u pisanom obliku, s datumom i potpisom obiju stranaka. Svaka komunikacija elektroničkim sredstvima kojom se osigurava trajni zapis sporazuma smatra se jednakovrijednom pisanom obliku.
2. Međutim, ako su pravom države članice u kojoj oba partnera imaju uobičajeno boravište u trenutku sklapanja sporazuma utvrđeni dodatni formalni zahtjevi za sporazume o stečevini partnerstva, primjenjuju se ti zahtjevi.

Ako partneri imaju uobičajeno boravište u različitim državama članicama u trenutku sklapanja sporazuma i ako su pravima tih država predviđeni različiti formalni zahtjevi za sporazume o stečevini partnerstva, sporazum je formalno valjan ako ispunjava zahtjeve bilo kojeg od tih prava.

Ako samo jedan partner ima uobičajeno boravište u državi članici u trenutku sklapanja sporazuma i ako ta država propisuje dodatne formalne zahtjeve za sporazume o stečevini partnerstva, primjenjuju se ti zahtjevi.
3. Međutim, ako se pravom mjerodavnim za imovinske posljedice registriranog partnerstva nameću dodatni formalni zahtjevi, primjenjuju se ti zahtjevi.

Članak 26.

Mjerodavno pravo u slučaju da stranke nisu odabrale pravo

1. U nedostatku bilo kakvog sporazuma u skladu s člankom 22., za imovinske posljedice registriranih partnerstava mjerodavno je pravo države na temelju čijeg je prava uspostavljeno registrirano partnerstvo.

2. Iznimno i na temelju zahtjeva bilo kojeg od partnera, pravosudno tijelo nadležno za odlučivanje u stvarima koje se odnose na imovinske posljedice registriranog partnerstva može odlučiti da su pravom države koja nije država čije je pravo mjerodavno u skladu sa stavkom 1. uređene imovinske posljedice registriranog partnerstva ako se pravom te druge države imovinske posljedice pripisuju institutu registriranog partnerstva i ako podnositelj zahtjeva dokaže:
- (a) da su partneri zadržali svoje posljednje zajedničko uobičajeno boravište u toj državi tijekom vrlo dugog razdoblja te
  - (b) da su se oba partnera oslanjala na pravo te druge države pri uređivanju ili planiranju svojih imovinskih odnosa.

Pravo te druge države primjenjuje se od uspostavljanja registriranog partnerstva, osim ako se jedan partner ne slaže s time. U potonjem slučaju, pravo te druge države ima učinke od uspostavljanja posljednjeg zajedničkog uobičajenog boravišta u toj drugoj državi.

Primjena prava te druge države nema negativne učinke na prava trećih osoba proizišla iz prava koje je mjerodavno u skladu sa stavkom 1.

Stavak 3. ne primjenjuje se ako su partneri sklopili sporazum o stečevini partnerstva prije uspostavljanja svojeg posljednjeg zajedničkog uobičajenog boravišta u toj drugoj državi.

Članak 27.

Područje primjene mjerodavnog prava

Pravom mjerodavnim za imovinske posljedice registriranih partnerstava u skladu s ovom Uredbom utvrđuje se, među ostalim, sljedeće:

- (a) klasifikacija imovine jednog ili obaju partnera u različite kategorije tijekom i nakon registriranog partnerstva;
- (b) prijenos imovine iz jedne kategorije u drugu;
- (c) odgovornost jednog partnera za obveze i dugovanja drugog partnera;
- (d) ovlasti, prava i obveze jednog ili obaju partnera u pogledu imovine;
- (e) podjela, distribucija ili likvidacija imovine nakon raskida registriranog partnerstva;
- (f) učinci imovinskih posljedica registriranog partnerstva na pravni odnos između partnera i trećih osoba te
- (g) materijalna valjanost sporazuma o stečevini partnerstva.

Članak 28.

Učinci u pogledu trećih osoba

1. Neovisno o članku 27. točki (f), u sporu između treće osobe i jednog ili obaju partnera partner se protiv treće osobe ne može pozvati na pravo kojim su uređene imovinske posljedice registriranog partnerstva između partnera, osim ako je treća osoba znala ili je, postupajući s dužnom pažnjom, trebala znati za to pravo.

2. Smatra se da je treća osoba znala za to pravo
  - (a) ako je pravo kojim su uređene imovinske posljedice registriranog partnerstva pravo
    - i. države čije je pravo mjerodavno za transakciju između partnera i treće osobe;
    - ii. države u kojoj ugovorni partner i treća osoba imaju uobičajeno boravište ili
    - iii. u slučajevima koji uključuju nepokretnu imovinu, države u kojoj se nalazi imovina;
  - ili
  - (b) ako je bilo koji partner postupao u skladu s mjerodavnim zahtjevima za otkrivanje ili upis imovinskih posljedica registriranog partnerstva koji su utvrđeni pravom:
    - i. države čije je pravo mjerodavno za transakciju između partnera i treće osobe;
    - ii. države u kojoj ugovorni partner i treća osoba imaju uobičajeno boravište ili
    - iii. u slučajevima koji uključuju nepokretnu imovinu, države u kojoj se nalazi imovina.
3. Ako se partner na temelju stavka 1. protiv treće osobe ne može pozvati na pravo kojim su uređene imovinske posljedice registriranog partnerstva, imovinske posljedice registriranog partnerstva u pogledu treće osobe uređene su:
  - (a) pravom države čije je pravo mjerodavno za transakciju između partnera i treće osobe ili
  - (b) u slučajevima koji uključuju nepokretnu imovinu ili upisanu imovinu ili prava, pravom države u kojoj se nalazi imovina ili u kojoj su upisani imovina ili prava.

Članak 29.

Prilagodba stvarnih prava

Ako se osoba poziva na stvarno pravo koje ima na temelju prava mjerodavnog za imovinske posljedice registriranog partnerstva i ako u pravu države članice u kojoj se poziva na pravo nije poznato dotično stvarno pravo, to se pravo, ako je to potrebno i u mjeri u kojoj je to moguće, prilagođava najbližem istovjetnom pravu u skladu s pravom te države, uzimajući u obzir ciljeve i interese određenog stvarnog prava i učinke koji su s njim povezani.

Članak 30.

Prevladavajuće obvezne odredbe

1. Ničime u ovoj Uredbi ne ograničava se primjena prevladavajućih obveznih odredbi prava suda pred kojim se vodi postupak.
2. Prevladavajuće obvezne odredbe jesu odredbe za koje država članica smatra da ih je bitno poštovati radi zaštite vlastitih javnih interesa, kao što su politički, društveni ili gospodarski poredak, u tolikoj mjeri da se primjenjuju na sve situacije obuhvaćene područjem primjene tih odredbi, bez obzira na pravo koje se inače primjenjuje na imovinske posljedice registriranog partnerstva u skladu s ovom Uredbom.

Članak 31.
Javni poredak

Primjena odredbe prava bilo koje države koje je određeno u skladu s ovom Uredbom može se odbiti samo ako je takva primjena očigledno nespojiva s javnim poretkom države suda pred kojim se vodi postupak.

Članak 32.
Isključenje upućivanja na daljnje pravo ili uzvrata

Primjena prava bilo koje države koje je određeno u skladu s ovom Uredbom znači primjena pravnih pravila koja su na snazi u toj državi osim pravila međunarodnog privatnog prava.

Članak 33.
Države s više pravnih sustava – teritorijalni sukobi zakona

1. Ako je pravo određeno u skladu s ovom Uredbom pravo države koja se sastoji od nekoliko teritorijalnih jedinica od kojih svaka ima svoja pravna pravila u pogledu imovinskih posljedica registriranih partnerstava, unutarnjim kolizijskim pravilima te države određuje se relevantna teritorijalna jedinica čija se pravna pravila primjenjuju.
2. U nedostatku takvih unutarnjih kolizijskih pravila:
  - (a) svako upućivanje na pravo države iz stavka 1. tumači se, za potrebe utvrđivanja mjerodavnog prava na temelju odredbi u kojima se upućuje na uobičajeno boravište partnera, kao upućivanje na pravo teritorijalne jedinice u kojoj partneri imaju uobičajeno boravište;
  - (b) svako upućivanje na pravo države iz stavka 1. tumači se, za potrebe utvrđivanja mjerodavnog prava na temelju odredbi u kojima se upućuje na državljanstvo partnera, kao upućivanje na pravo teritorijalne jedinice s kojom su partneri najbliže povezani;
  - (c) svako upućivanje na pravo države iz stavka 1. tumači se, za potrebe utvrđivanja mjerodavnog prava na temelju bilo kojih drugih odredbi u kojima se upućuje na ostale elemente kao poveznice, kao upućivanje na pravo teritorijalne jedinice u kojoj se nalazi relevantni element.

Članak 34.
Države s više pravnih sustava – sukobi zakona između osoba

U odnosu na državu koja ima više pravnih sustava ili skupova pravila mjerodavnih za različite kategorije osoba u pogledu imovinskih posljedica registriranih partnerstava, svako upućivanje na pravo te države tumači se kao upućivanje na pravni sustav ili skup pravila određene pravilima na snazi u toj državi. U nedostatku takvih pravila, primjenjuju se pravni sustav ili skup pravila s kojima su partneri najbliže povezani.

Članak 35.

Neprimjena ove Uredbe na unutarnje sukobe zakona

Od države članice koja se sastoji od nekoliko teritorijalnih jedinica od kojih svaka ima svoja pravna pravila u pogledu imovinskih posljedica registriranih partnerstava ne zahtijeva se primjena ove Uredbe na sukobe zakona nastale samo između tih jedinica.

Poglavlje IV. Priznavanje, izvršivost i izvršenje odluka

Članak 36.

Priznavanje

1. Odluka donesena u određenoj državi članici priznaje se u drugoj državi članici bez potrebe za bilo kakvim posebnim postupkom.
2. Svaka zainteresirana strana koja kao glavni predmet spora postavlja pitanje priznavanja odluke može, u skladu s postupcima iz članaka 44. do 57., zahtijevati priznavanje te odluke.
3. Ako ishod postupka pred sudom države članice ovisi o odluci o priznavanju koja se donosi kao odluka o prethodnom pitanju, taj sud ima nadležnost za odlučivanje o tom pitanju.

Članak 37.

Razlozi za nepriznavanje

Odluka se ne priznaje:

- (a) ako je njezino priznavanje u očiglednoj suprotnosti s javnim poretkom (*ordre public*) u državi članici u kojoj se traži priznavanje;
- (b) ako je donesena jer se tuženik nije upustio u postupak, a nije mu pravodobno dostavljeno pismeno o pokretanju postupka ili jednakovrijedno pismeno i na način kojim mu se omogućuje da pripremi svoju obranu, osim ako tuženik nije započeo postupak za osporavanje odluke kada je za to imao mogućnost;
- (c) ako je u proturječju s odlukom koja je donesena u postupku između istih stranaka u državi članici u kojoj se traži priznavanje;
- (d) ako je u proturječju s prijašnjom odlukom donesenom u drugoj državi članici ili u trećoj državi koja se odnosi na isti predmet i iste stranke, pod uvjetom da prijašnja odluka ispunjava uvjete potrebne za priznavanje u državi članici u kojoj se traži priznavanje.

Članak 38.

Temeljna prava

Sudovi i druga nadležna tijela država članica primjenjuju članak 37. uz poštovanje temeljnih prava i načela priznatih Poveljom o temeljnim pravima Europske unije, a posebno njezinim člankom 21. o načelu nediskriminacije.

Članak 39.

Zabrana preispitivanja nadležnosti suda podrijetla

1. Nadležnost suda države članice podrijetla ne može se preispitivati.
2. Kriterij javnog poretka (*ordre public*) iz članka 37. ne primjenjuje se na pravila o nadležnosti iz članka 4. do 12.

Članak 40.

Zabrana preispitivanja merituma stvari

Odluka donesena u državi članici ni pod kojim se uvjetima ne smije preispitivati s obzirom na njezin sadržaj.

Članak 41.

Zastajanje s postupkom priznavanja

Sud države članice u kojoj se zahtijeva priznavanje odluke donesene u drugoj državi članici može zastati s postupkom ako je u državi članici podrijetla protiv odluke uložen redovni pravni lijek.

Članak 42.

Izvršivost

Odluke donesene u državi članici i izvršive u toj državi izvršive su u drugoj državi članici ako su na zahtjev bilo koje zainteresirane strane tamo proglašene izvršivima u skladu s postupkom predviđenim u člancima 44. do 57.

Članak 43.

Utvrđivanje domicila

Radi utvrđivanja ima li stranka za potrebe postupka iz članka 44. do 57. domicil u državi članici izvršenja, sud pred kojim je pokrenut postupak primjenjuje unutarnje pravo te države članice.

Članak 44.

Mjesna nadležnost sudova

1. Zahtjev za proglašenje izvršivosti podnosi se sudu ili nadležnom tijelu države članice izvršenja o kojima je Komisija obaviještena u skladu s člankom 64.
2. Mjesna nadležnost utvrđuje se prema mjestu domicila stranke protiv koje se zahtijeva izvršenje ili prema mjestu izvršenja.

Članak 45.

Postupak

1. Postupak podnošenja zahtjeva uređen je pravom države članice izvršenja.
2. Podnositelj zahtjeva ne mora imati poštansku adresu ili opunomoćenog zastupnika u državi članici izvršenja.
3. Zahtjevu se prilažu sljedeće isprave:
  - (a) primjerak odluke koji ispunjava uvjete potrebne za utvrđivanje njezine vjerodostojnosti;

- (b) ovjera koju izdaju sud ili nadležno tijelo države članice podrijetla služeći se obrascem utvrđenim u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 67. stavka 2., ne dovodeći pritom u pitanje članak 46.

Članak 46.

Nepodnošenje ovjere

1. Ako ovjera iz članka 45. stavka 3. točke (b) nije podnesena, sud ili nadležno tijelo mogu odrediti rok za njezino podnošenje ili prihvatiti jednakovrijedno pismeno ili, ako smatraju da imaju dovoljno informacija, mogu osloboditi stranku od podnošenja ovjere.
2. Ako sud ili nadležno tijelo to zatraže, prilažu se prijevod ili transliteracija isprava. Prijevod mora učiniti osoba kvalificirana za prevođenje u jednoj od država članica.

Članak 47.

Proglašenje izvršivosti

Odluka se proglašava izvršivom odmah nakon obavljanja formalnosti iz članka 45. bez bilo kakvog preispitivanja u skladu s člankom 37. Stranka protiv koje se zahtijeva izvršenje odluke u toj fazi postupka nema pravo uložiti bilo kakav prigovor na zahtjev.

Članak 48.

Obavijest o odluci o zahtjevu za proglašenje izvršivosti

1. Podnositelja zahtjeva odmah se izvješćuje o odluci o zahtjevu za proglašenje izvršivosti u skladu s postupkom propisanim pravom države članice izvršenja.
2. Izjava o izvršivosti dostavlja se stranci protiv koje se traži izvršenje uz priloženu odluku ako odluka nije već prije dostavljena stranci.

Članak 49.

Žalba na odluku o zahtjevu za proglašenje izvršivosti

1. Obje stranke mogu uložiti žalbu protiv odluke o zahtjevu za proglašenje izvršivosti.
2. Žalba se ulaže sudu o kojem je dotična država članica obavijestila Komisiju u skladu s člankom 64.
3. O žalbi se odlučuje u skladu s pravilima kontradiktornog postupka.
4. Ako se stranka protiv koje se zahtijeva izvršenje odluke ne pojavi pred žalbenim sudom koji odlučuje o žalbi koju je uložio podnositelj zahtjeva, primjenjuje se članak 16. čak i u slučajevima u kojima stranka protiv koje se zahtijeva izvršenje odluke nema domicil u bilo kojoj od država članica.
5. Žalba protiv proglašenja izvršivosti ulaže se u roku 30 dana od dostave odluke. Ako stranka protiv koje se zahtijeva izvršenje odluke nema domicil u državi članici u kojoj je proglašena izvršivost nego u drugoj državi članici, rok je za podnošenje žalbe 60 dana i počinje teći od dana dostave toj stranci osobno ili u njezinom boravištu. Taj se rok ne može produljiti zbog udaljenosti.

Članak 50.

Postupak osporavanja odluke o žalbi

Odluka o žalbi može se osporavati samo u postupku o kojem je dotična država članica obavijestila Komisiju u skladu s člankom 64.

Članak 51.

Odbijanje ili ukidanje proglašenja izvršivosti

Sud kojem je uložena žalba u skladu s člankom 49. ili člankom 50. odbija ili ukida proglašenje izvršivosti samo na temelju jednog od razloga iz članka 37. Svoju odluku donosi bez odlaganja.

Članak 52.

Zastajanje s postupkom

Sud kojem je uložena žalba u skladu s člankom 49. ili člankom 50. na zahtjev stranke protiv koje se zahtijeva izvršenje odluke zastaje s postupkom ako je izvršivost odluke u državi članici podrijetla obustavljena zbog žalbe.

Članak 53.

Privremene i zaštitne mjere

1. Kada se odluka mora priznati u skladu s ovim poglavljem, podnositelj zahtjeva može uvijek upotrijebiti privremene i zaštitne mjere u skladu s pravom države članice izvršenja bez potrebe za proglašenjem izvršivosti u skladu s člankom 47.
2. Proglašenje izvršivosti po sili zakona uključuje ovlasti za zaštitne mjere.
3. U propisanom roku za žalbu u skladu s člankom 49. stavkom 5. protiv proglašenja izvršivosti i sve do donošenja odluke o žalbi protiv stranke protiv koje se zahtijeva izvršenje odluke ne može se poduzeti ni jedna mjera izvršenja osim zaštitnih mjera na njezinoj imovini.

Članak 54.

Djelomična izvršivost

1. Kada je odlukom odlučeno o više zahtjeva, a za sve zahtjeve ne može se proglasiti izvršivost, sud ili nadležno tijelo proglašavaju izvršivost za jedan zahtjev ili više njih.
2. Podnositelj zahtjeva može zahtijevati da se proglašenje izvršivosti ograniči na dijelove odluke.

Članak 55.

Pravna pomoć

Podnositelj zahtjeva kojem je u državi članici podrijetla odobrena puna ili djelomična besplatna pravna pomoć ili oslobođenje od plaćanja troškova postupka ima pravo u svakom postupku proglašenja izvršivosti na najširi mogući opseg pravne pomoći ili oslobođenja od troškova kako je predviđeno pravom države članice izvršenja.

Članak 56.

Zabrana osiguranja, jamstva ili pologa

Od stranke koja u jednoj državi članici zahtijeva priznavanje, izvršivost ili izvršenje odluke donesene u drugoj državi članici ne zahtijevaju se nikakvo osiguranje, jamstvo ili polog, bez obzira na to kako se oni nazivali, zbog činjenice da je strani državljanin ili da nema domicil ili boravište u državi članici izvršenja.

Članak 57.

Zabrana taksi, pristojbi ili davanja

U državi članici izvršenja u postupku proglašenja izvršivosti nije dopušteno naplaćivati bilo kakve takse, pristojbe ili davanja izračunate u odnosu na vrijednost konkretnog predmeta.

Poglavlje V. Javne isprave i sudske nagodbe

Članak 58.

Prihvatanje javnih isprava

1. Javna isprava sastavljena u državi članici ima jednaku dokaznu snagu u drugoj državi članici kao što ima u državi članici podrijetla ili najbližiji učinak, pod uvjetom da to nije očigledno protivno javnom poretku (*ordre public*) u dotičnoj državi članici.
Osoba koja želi upotrijebiti javnu ispravu u drugoj državi članici može tražiti od tijela koje izdaje javnu ispravu u državi članici podrijetla ispunjavanje obrasca u kojem je opisana dokazna snaga koju javna isprava ima u državi članici podrijetla i koji je sastavljen u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 67. stavka 2.
2. Vjerodostojnost javne isprave osporava se pred sudovima države članice podrijetla, a o osporavanju se odlučuje u skladu s pravom te države. Osporavana javna isprava nema nikakvu dokaznu snagu u drugoj državi članici sve dok je osporavanje u tijeku pred nadležnim sudom.
3. Pravni akti i pravni odnosi zabilježeni u javnoj ispravi osporavaju se pred sudovima koji imaju nadležnost u skladu s ovom Uredbom, a o osporavanju se odlučuje u skladu s pravom koje se primjenjuje na temelju poglavlja III. Osporavana javna isprava nema u pogledu osporavane stvari nikakvu dokaznu snagu u državi članici koja nije država članica podrijetla sve dok je osporavanje u tijeku pred nadležnim sudom.
4. Ako ishod postupka pred sudom države članice ovisi o odluci o prethodnom pitanju koje se odnosi na pravne akte ili pravne odnose zabilježene u javnoj ispravi u stvarima koje se odnose na imovinske posljedice registriranih partnerstava, taj sud nadležan je za to pitanje.

Članak 59.

Izvršivost javnih isprava

1. Javna isprava koja je izvršiva u državi članici podrijetla proglašava se izvršivom u drugoj državi članici na zahtjev bilo koje zainteresirane strane u skladu s postupkom iz članka 44. do 57.
2. Za potrebe članka 45. stavka 3. točke (b), tijelo koje je sastavilo javnu ispravu na zahtjev bilo koje zainteresirane strane izdaje ovjeru služeći se obrascem uspostavljenim u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 67. stavka 2.
3. Sud kojem je u skladu s člankom 49. ili člankom 50. uložena žalba odbija ili ukida proglašenje izvršivosti samo ako je izvršenje javne isprave u očitoj suprotnosti s javnim poretkom (*ordre public*) države članice izvršenja.

Članak 60.

Izvršivost sudskih nagodbi

1. Sudske nagodbe koje su izvršive u državi članici podrijetla proglašavaju se izvršivima u drugoj državi članici na zahtjev bilo koje zainteresirane strane u skladu s postupkom iz članka 44. do 57.
2. Za potrebe članka 45. stavka 3. točke (b), sud koji je odobrio nagodbu ili pred kojim je ona sklopljena na zahtjev bilo koje zainteresirane strane izdaje ovjeru služeći se obrascem uspostavljenim u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 67. stavka 2.
3. Sud kojem je u skladu s člankom 49. ili člankom 50. uložena žalba odbija ili ukida proglašenje izvršivosti samo ako je izvršenje sudske nagodbe u očitoj suprotnosti s javnim poretком (*ordre public*) države članice izvršenja.

Poglavlje VI. Opće i završne odredbe

Članak 61.

Legalizacija i druge slične formalnosti

U okviru ove Uredbe ne zahtijevaju se legalizacija ni bilo koja druga slična formalnost u pogledu isprava izdanih u državi članici.

Članak 62.

Odnos s postojećim međunarodnim konvencijama

1. Ovom se Uredbom ne utječe na primjenu bilateralnih ili multilateralnih konvencija i sporazuma čije su jedna ili više država članica stranke u trenutku donošenja ove Uredbe i koji se odnose na stvari obuhvaćene ovom Uredbom, ne dovodeći pritom u pitanje obveze država članica iz članka 351. Ugovora.
2. Neovisno o stavku 1., ova Uredba ima prednost među državama članicama u odnosu na konvencije koje se odnose na pitanja uređena ovom Uredbom i čije su države članice stranke.

Članak 63.

Podaci stavljeni na raspolaganje javnosti

Radi stavljanja podataka na raspolaganje javnosti u okviru Europske pravosudne mreže u građanskim i trgovačkim stvarima, države članice dostavljaju Komisiji kratki sažetak svojeg nacionalnog zakonodavstva i postupaka koji se odnose na imovinske posljedice registriranih partnerstava, uključujući podatke o vrsti tijela nadležnog u tim stvarima i podatke o učincima u pogledu trećih osoba iz članka 28.

Države članice te podatke stalno ažuriraju.

Članak 64.

Podaci o kontaktima i postupcima

1. Države članice do ...* Komisiji dostavljaju podatke o:

---

* OJ: please insert the date: 9 months before the date of application of this Regulation.

- (a) sudovima ili tijelima nadležnima za rješavanje zahtjeva za proglašenje izvršivosti u skladu s člankom 44. stavkom 1. te za žalbene postupke protiv odluka o takvim zahtjevima u skladu s člankom 49. stavkom 2.;
- (b) postupcima osporavanja odluke o žalbi iz članka 50.

Države članice obavješćuju Komisiju o svim naknadnim izmjenama tih podataka.

2. Podatke dostavljene u skladu sa stavkom 1. Komisija objavljuje u *Službenom listu Europske unije*, s iznimkom adresa i drugih kontaktnih podataka sudova i tijela iz stavka 1. točke (a).
3. Sve podatke dostavljene u skladu sa stavkom 1. Komisija stavlja na raspolaganje javnosti bilo kojim prikladnim sredstvima, posebno preko Europske pravosudne mreže u građanskim i trgovačkim stvarima.

Članak 65.

Uspostava i naknadne izmjene popisa s podacima iz članka 3. stavka 2.

1. Komisija na temelju obavijesti država članica uspostavlja popis drugih tijela i pravnih stručnjaka iz članka 3. stavka 2.
2. Države članice Komisiju obavješćuju o svim naknadnim izmjenama podataka sadržanih u tom popisu. Komisija u skladu s tim izmjenjuje popis.
3. Komisija objavljuje popis i sve naknade izmjene u *Službenom listu Europske unije*.
4. Sve podatke dostavljene u skladu sa stavcima 1. i 2. Komisija stavlja na raspolaganje javnosti bilo kojim prikladnim sredstvima, posebno preko Europske pravosudne mreže u građanskim i trgovačkim stvarima.

Članak 66.

Uspostava i naknadne izmjene ovjera i obrazaca iz članka 43. stavka 3. točke (b) te članka 58., 59. i 60.

Komisija donosi provedbene akte o uspostavi i naknadnim izmjenama ovjera i obrazaca iz članka 45. stavka 3. točke (b) te članka 58., 59. i 60. Ti provedbeni akti donose se u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 67. stavka 2.

Članak 67.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 68.

Klauzula o preispitivanju

1. Najkasnije osam godina od datuma početka primjene i nakon toga svakih pet godina Komisija Europskom parlamentu, Vijeću te Europskom gospodarskom i socijalnom odboru podnosi izvješće o primjeni ove Uredbe. Ako je to potrebno, izvješću se prilažu prijedlozi za izmjenu ove Uredbe.
2. Najkasnije pet godina od datuma početka primjene Komisija Europskom parlamentu, Vijeću te Europskom gospodarskom i socijalnom odboru podnosi izvješće o primjeni

članaka 9. i 38. ove Uredbe. U tom se izvješću posebno ocjenjuje u kojoj se mjeri tim člancima osigurao pristup pravosuđu.

3. U tu svrhu države članice Komisiji dostavljaju relevantne podatke o primjeni ove Uredbe na sudovima.

Članak 69.

Prijelazne odredbe

1. Ova se Uredba primjenjuje samo na pravne postupke pokrenute, javne instrumente formalno sastavljene ili upisane i sudske nagodbe odobrene ili sklopljene na datum ili nakon datuma njezine primjene, u skladu sa stavicima 2. i 3.
2. Međutim, ako je postupak u državi članici podrijetla pokrenut prije datuma početka primjene ove Uredbe, odluke donesene nakon tog datuma priznaju se i izvršavaju u skladu s poglavljem IV. sve dok su primijenjena pravila o nadležnosti u skladu s onima iz poglavlja II.
3. Poglavlje III. primjenjuje se samo na partnere koji registriraju svoje partnerstvo ili koji odrede pravo mjerodavno za imovinske posljedice njihova registriranog partnerstva nakon datuma početka primjene ove Uredbe.

Članak 70.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova Uredba primjenjuje se od ...³⁰, osim članaka 63. i 64., koji se primjenjuju od ...³¹, i članaka 65., 66. i 67., koji se primjenjuju od ....³²

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama sudionicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće

Predsjednik

---

³⁰ Dvije i pol godine od njezina stupanja na snagu.

³¹ Devet mjeseci prije datuma početka primjene.

³² Sljedeći dan od datuma stupanja na snagu ove Uredbe.